

Riebiņu
novada
deputātu
ienākumi

2. lappusē

Pirmā
fermu
diena
Galēnos

4. lappusē

Brīnumu
mežs
Skrīveros

8. lappusē

Būt drošiem, censties un visu darīt kā priekš sevis

Mīļums, sirsnība attiecībās, rūpes citam par citu ir tie stiprie pamati, uz kuriem balstās preiļiešu Ineses un Valdas Martinkus ģimene. Jauni, uzņēmīgi, pārliecināti par saviem spēkiem — tā viņi lēnām un pamazām veido savu biznesu, par galveno uzskatot rūpes par sniegtā piedāvājuma augsto kvalitāti.

Attēlā — Inese, Valdas kopā ar dēliem Oskaru un Markusu Brēmenes apmeklējuma laikā. Lai turpmāk veiktos, esot jāturas pie skulptūrās atveidoto roku astēm. To, ka cilvēku ticībai ir liels spēks, apliecina daudzo roku populārie cūcēnu dupši. Foto no I. Martinkus personīgā albuma.

Turpinājums 3. lappusē.

NEAIZMIRSTI ABONĒT “NOVADNIEKU” JŪNIJAM

un turpmākajiem
2014. gada mēnešiem.

Abonēt var
“Latvijas Pasta”
nodaļās,
pie pastniekiem,
“Novadnieka”
redakcijā
Brīvības ielā 14,
Preiļos,
un interneta mājas
lapā
www.novadnieks.lv
sadaļā “Abonēšana”.

Abonē šodien un
saņem laikrakstu pēc
divām dienām!

Skaidros par kūtsmēslu apsaimniekošanu lopkopības saimniecībās

Trešdien, 14. maijā, Sutru kultūras namā pulksten 11.00 sāksies Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Preiļu konsultāciju biroja rīkotais seminārs «Kūtsmēslu apsaimniekošana lopkopības saimniecībās».

Par vispārējām vides likumdošanas prasībām, C kategorijas piesārņojošo darbību apliecinājumu saņemšanas un izsniegšanas kārtību lauksaimniekus informēs Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes atļauju daļas vecākais eksperts Vitālijs Vingris.

Par vides prasībām dzīvnieku novietnēs, dabas resursu nodokļa aprēķināšanas kārtību dzīvnieku novietnēs ziņos Daugavpils reģionālās vides pārvaldes kontroles daļas piesārņojuma kontroles sektora vecākā inspektore Leontīne Kravčuka.

Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes speciālisti stāstīs par Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalsta piesaistes iespējām kūtsmēslu krātuvju būvniecībai. Savukārt pieredzē par šķidrmēslu uzglabāšanas sistēmām apkārtējās vides saudzēšanai dalīsies Gints Linavskis no SIA «Profarm».

«Pasta ceļš Latvija - Lietuva - Polija 2014» dalībnieki - Aglonā

14. maijā Aglonu apmeklēs starptautiskā projekta «Pasta ceļš Latvija — Lietuva — Polija 2014» dalībnieki 19. gadsimta parauga zirga pasta pajūgos. Pulksten 17.00 pie Aglonas bazilikas tiks sūtīts simbolisks muzikāls sveiciens no Aglonas senajiem dibinātājiem dominikāņiem Kauņas dominikāņu klosterim. Aglonas maizes muzejs dos ceļa maizi ekspedīcijas dalībniekiem. Būs fotosesija ar zirgu pasta kariatēm un goda aplis pa Aglonu. Turpinājums notiks atpūtas kompleksā «Aglonas Alpi», kur no pulksten 19.00 varēs skatīt starptautiska filmu festivāla «Vēstījums Cilvēkam» darbus. Pulksten 21.00 muzikālā uzvedumā «... un Latgales dvēsele dzied!» Lat-

gales daudzo tautu dziesmas un dejas rādīs Aglonas pašdarbnieki un viesi. Atkārtota filmu skate notiks 15. maijā pulksten 16.30 Aglonas novada bērnu un jauniešu centrā «Strops».

Vēsturiski izglītojošo braucienu «Pasta ceļš Latvija — Lietuva — Polija 2014» organizē Lietuvas sabiedriskā organizācija «Klajūnu klubas» (Klejoņtāju klubs). Tas notiek no 12. maija līdz 1. jūnijam 19. gadsimta pasta kariatēs ar žemaitiešu šķirnes zirgiem pa vēsturisko zirgu pasta traktu Sanktpēterburga — Kauņa — Varšava. Šis trakts būvēts 1836. gadā kā garākais pasta ceļš Eiropā — 1260 kilometri. Projekta mērķis ir aktivizēt kultūras,

ekonomiskos, sociālos sakarus starp reģiona valstīm un sekmēt jaunu pieeju kultūras un vēstures mantojuma izpētei Latvijā, Lietuvā, Polijā un Krievijā. Pasta ceļa maršruts sākas 12. maijā pie Latvijas — Krievijas robežas, Nesteros, un tā gaitā paredzēta piestāšanās Rēzeknē, Maltā, Maļinovā, Daugavpilī. Katrā vietā notiks dažādi pasākumi, tikšanās ar vietējiem iedzīvotājiem un citas aktivitātes. Pasta ceļa ekspedīcijai seko Lietuvas un Latvijas žurnālisti, paredzēts izdot grāmatu, foto albumu, uzņemt dokumentālu filmu un sagatavot raidījumu ciklu par ceļojumu, darbosies mājas lapa www.petersburg-warsaw.eu.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

EP deputātiem no Latvijas nodrošināta 1000 eiro liela pensija

Eiropas Parlamenta deputāti par piecu gadu darbu saņems nodrošinātu piemaksu pie vecuma pensijas 1 000 eiro apmērā, vēsta Latvijas Televīzijas raidījums «de facto». Tie, kuri Eiropas Parlamentā bijuši ievēlēti atkārtoti, saņems vēl lielāku summu. Iespējams, lielākā priekšrocība, ko gūst deputāts Eiropas Parlamentā, ir tieši pensija. Tās apmērs ir 3,5 % no algas par katru pilnu deputāta pilnvaru īstenošanas gadu. Proti, papildu vecuma pensijai bijušais parlamentārietis, kurš nostrādājis piecus gadus, no 63 gadu vecuma uz rokas saņems apmēram tūkstoš eiro. Ja ievēlēts bijis vairākas reizes, attiecīgi arī pensija ir krietni lielāka. Taču nevar saņemt vairāk par 70% no deputāta mēnešalgas. Visi Eiropas Parlamenta deputāti saņem vienu atalgojumu. Pēc nodokļiem un apdrošināšanas iemaksām uz rokas politikājis mēnesī saņem 6250,37 EUR.

Taču raidījums «de facto» atklāj arī citas priekšrocības. Piemēram, papildu, tiek maksāts par to, ka parlamentārieši mēro ceļu no Latvijas uz Beļģiju. Tas attiecas uz transporta izdevumiem, tostarp biznesa klases aviobiļetēm. Tāpat viņi var izmantot dienesta automašīnas, lai aizbrauktu no Briseles uz sesiju Strasbūrā. Par pavadīto laiku Briselē un Strasbūrā deputāti saņem dienas naudu 304 eiro apmērā. Tā domāta, lai samaksātu par viesnīcu, maltīti un segtu citus tērpiņus. Ja komandējums ir ārpus Eiropas Savienības, tad dienas nauda ir divreiz mazāka - 152 eiro. Taču papildu sedz viesnīcas izmaksas. Turklāt gada laikā parlamentārietis var doties komandējumos ārpus savas dalībvalsts. Taču šie braucieni kopumā nedrīkst būt dārgāki par 4 243 eiro.

Vēl mēnesī katrs deputāts saņem 4 299 eiro, lai nopirktu dator tehniku, rakstāmpiederumus, samaksātu par sakaru un pasta izdevumiem. Par šīs naudas izlietojumu deputātiem nav jāatskaitās parlamentam. Tāpat parlamentārietim ir tiesības saņemt medicīnas izdevumu atmaksu divu trešdaļu apmērā.

Prezidents nepiekrīt viedoklim par Latgali kā atpalikušu reģionu

Valsts prezidents Andris Bērziņš, kurš Eiropas dienā apmeklēja Eiropas Savienības (ES) austrumu robežu, nepiekrīt viedoklim, ka Latgale ir atpalicis reģions. Valsts prezidenta kancelejas Preses dienests informēja, ka Bērziņš sarunā ar Zilupes iedzīvotājiem atzinis, ka Latgale nav Eiropas nomale, bet gan jau tuvākajos gadu desmitos potenciāli strauji augošs reģions ES. «Tas ir maldīgs uzskats, ka Latgale ir atpalikusi un neprognozējama. Es tam nekad nepiekrītu, jo zinu, ka Latgalē dzīvo ļoti stipri cilvēki, kas vienmēr mācējuši tikt galā ar grūtībām un vēlas iet uz priekšu», Preses dienests vēstī par Bērziņa teikto. «Viss ir jūsu pašu rokās. Ja kāds cer, ka atbrauks kāds no malas un kaut ko atnesīs, tad tas tā nenotiks. Un pat ja notiks, tad tas nav labākais, kas var notikt ar mums», viņš piebilda. Iedzīvotāji Valsts prezidentam uzdeva jautājumus par pašvaldību reformas jēgu un efektivitāti, iedzīvotāju aizbraukšanas apturēšanas iespējām. Iedzīvotājus interesēja arī prezidenta viedoklis, kā cīnīties ar latvāņiem. Bērziņam ticis jautāts arī par prognozēm pasaules čempionātā hokejā, kas piektdien sācies Baltkrievijā, un Latvijas izlases cerībām. «To, ko Latvijas izlase izdarīja olimpiskajās spēlēs, ir ļoti grūti atkārtot, tāpēc es gribētu novēlēt puīšiem nospēlēt ne sliktāk kā iepriekš», ar zilupiešiem spriedis Bērziņš.

Sagatavoja
T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs - SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekule, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem - 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī

(otrdien, piektdien).

Sargies no nevaļīgas dzīves neauglīguma!

(Sokrat)

Deputātu un amatpersonu deklarētie ienākumi 2013. gadā

Ko deklarējuši Riebiņu novada domes deputāti un amatpersonas

PĒTERIS ROŽINSKIS, Riebiņu novada domes deputāts, domes priekšsēdētāja vietnieks, Priekuļu kooperatīvās sabiedrības valdes loceklis, deklarējis Riebiņu novada domē nopelnītos 9782 latus (2012. gadā - 9478 latus), no Priekuļu kooperatīvās sabiedrības saņemtās dividendes - 250 latus un dāvinājumu - 406 latus, akciju sabiedrībā «Priekuļu siers» saņemtās dividendes - 307 latus, ienākumus no LAD - 2295 latus. Deklarēta dzīvojamā māja, mežs un zeme īpašumā Priekuļu novadā, 3840 akcijas akciju sabiedrībā «Priekuļu siers», viena akcija Priekuļu kooperatīvajā sabiedrībā, vieglā automašīna «VW Passat» (ražota 2005. gadā) īpašumā.

MARGARITA KROLE, Riebiņu novada domes deputāte, ģimenes ārste, deklarēcijā uzrādījusi novada domē saņemto atalgojumu 2124 latus, ienākumus no saimnieciskās darbības (ģimenes ārsta prakses) - 12 450 latus. Deklarēts dzīvoklis Galēnu pagastā un Rīgā īpašumā, 125 akciju sabiedrības «Ventpils nafta» akcijas.

DINA STAŠKEVIČA, Riebiņu novada domes deputāte, Rušonas kultūras nama vadītāja, deklarējusī novada domē saņemtos 7542 latus, Aglonas novada domē saņemtos 5262 un Aglonas internātvīduskolā saņemto algu - 366 latus. Deklarēts mopēds «YIYING YY50QT» (ražots 2007. gadā) īpašumā.

JĀZEPS IVANĀNS, Riebiņu novada domes deputāts, zemnieku saimniecības «Ivanānu mājas» īpašnieks, deklarējis novada domē saņemto atalgojumu - 6868 latus, ienākumus no saimnieciskās darbības un komercdarbības - 2400 latus, dividendes no akciju sabiedrības «Priekuļu siers» - 285 latus. Deklarēta zeme īpašumā Stabulnieku pagastā, 2000 akcijas akciju sabiedrībā «Preiļu siers».

ĀRIJA PUDULE, Riebiņu novada domes deputāte, skolotāja, sporta metodiķe, deklarēcijā uzrādījusi novada domē saņemto atalgojumu 11 398 latus, no LAD saņemtos ienākumus - 342 latus. Deklarēta zeme Stabulnieku pagastā, dzīvoklis Rēzeknes novadā īpašumā, vieglā automašīna «Mazda 3» (ražota 2006. gadā) īpašumā.

INESE KUNAKOVA, Riebiņu novada domes deputāte, saimnieciskās darbības veicēja, deklarējusī novada domē saņemto algu - 924 latus, ienākumus zemnieku saimniecībā «Līkloči» - 2018 latus, algu no fiziskas personas Ineses Kunakovas - 4493 latus. Uzrādīts 100 kapitāla daļu skaits zemnieku saimniecībā «Līkloči», divi dzīvokļi, būve un zeme īpašumā Galēnu pagastā.

IVANS LUDĀNS, Riebiņu novada domes deputāts, valdes loceklis «I.L.J.», deklarēcijā uzrādījusi Riebiņu novada domē saņemto algu - 1509 latus, Priekuļu novada domē saņemtos 403 latus, SIA «STOLLER» saņemto algu - 2111 latus, pensiju no VSAA - 2537 latus. Deklarēts īpašums: māja Priekulē, zeme Riebiņu novadā, automašīna «Hyundai Sonata» (ražota 2008. gadā). Uzrādītas parādsaistības - 17 400 latus.

JURIS SPARĀNS, Riebiņu novada domes deputāts, SIA «Intergaz» pārdošanas aģents, deklarējis Riebiņu novada domē saņemto atalgojumu - 1699 latus, SIA «Intergaz» nopelnīto algu - 153 latus, no VSAA saņemto pabalstu - 325 latus, zemnieku saimniecībā «Cīruliši» saņemtās subsidijas - 1223 latus. Deklarēts īpašums - zeme Silajāņu pagastā, 100 kapitāla daļas zemnieku saimniecībā «Cīruliši», traktors «Belarus 82.1».

ANDRS SONDORS, Riebiņu novada

domes deputāts, SIA «Ceriņi 98» valdes loceklis, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības «Viļāni» valdes loceklis, deklarēcijā uzrādījis Riebiņu novada domē saņemto algu - 1728 latus, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajā sabiedrībā «Viļāni» nopelnīto algu - 424 latus, SIA «Ceriņi 98» saņemto atalgojumu - 1432 latus, ienākumus no saimnieciskās un komercdarbības - 281 un 701 latus. Deklarēta īpašumā automašīna «Renault Kangoo» (ražota 2003. gadā), traktors «New Holland» (ražots 2007. gadā) un valdījumā automašīna «Hyundai IX35» (ražota 2012. gadā). Īpašumā ir zeme, mežs un dzīvojamā māja Siļukalna pagastā. Uzrādītas 100 kapitāla daļas SIA «Ceriņi 98», bezskaidras naudas uzkrājumi - 1419 latus, parādsaistības - 10 608 eiro.

MAIGONIS MEDIŅŠ, Riebiņu novada domes deputāts, deklarēcijā uzrādījis novada domē saņemto atalgojumu - 2412 latus, akciju sabiedrībā «Priekuļu siers» saņemtās dividendes - 124 latus, ienākumus no saimnieciskās un komercdarbības - 600 latus. Deklarēta zeme īpašumā Stabulnieku pagastā, 1296 kapitāla daļas akciju sabiedrībā «Priekuļu siers».

ALBERTS UPENIEKS, Riebiņu novada domes deputāts, SIA «Alberts GS» dolomīta karjeras vadītājs, novada domē nopelnījis 5779 latus, SIA «Alberts GS» - 3219 latus. Deklarēti ienākumi no saimnieciskās darbības - 2668 latus, subsidijas no LAD - 2264 latus, nekustamais īpašums Siļukalna pagastā, 100 kapitāla daļas zemnieku saimniecībā «Priednieki», vieglā automašīna «Kia Cerato» (ražota 2006. gadā).

INETA ANSPOKA, Riebiņu novada domes deputāte, Riebiņu vidusskolas direktore, saimnieciskās darbības veicēja, deklarējusī novada domē saņemto atalgojumu - 8544 latus, no VSAA saņemto pabalstu - 192 latus, dāvinājumu no Aloiza Anspoka - 7000 latus. Deklarēts īpašums: dzīvoklis Priekulē, zeme ar ēkām Saunas pagastā, zeme Riebiņu novadā. Veikts darījums - pirkums par 9000 latiem, deklarētas parādsaistības - 7200 latus.

JĀNIS KUPRIS, Riebiņu novada domes deputāts, Galēnu pagasta zemnieku saimniecības «Vairogs» īpašnieks, uzrādījis novada domē saņemto atalgojumu - 924 latus, Priekuļu rajona partnerībā nopelnīto algu - 323 latus, zemnieku saimniecībā «Vairogs» gūtās dividendes - 12 700 latus, akciju sabiedrībā «Priekuļu siers» saņemtās dividendes - 192 latus. Uzrādīts īpašums - būve un zeme Galēnu pagastā.

ANDRIS PASTARS, Riebiņu novada domes deputāts, saimnieciskā darba veicējs, SIA «Animāls P» valdes loceklis. Deklarēts Riebiņu novada domē saņemtais atalgojums - 1704 latus, no LAD saņemtie ienākumi - 140 latus, alga no SIA «Animāls P» - 4641 latus, pabalsts no VSAA - 110 latus, procenti no akciju sabiedrības «Cita dele banka» - 382 latus, pārējie ienākumi - 2309 latus. Deklarēts īpašums: dzīvoklis Priekulē, zeme Rušonas pagastā, 100 kapitāla daļas SIA «Animāls P», automašīnas «Subaru» (ražota 2002. gadā), «VW» (ražota 2004. gadā), bezskaidras naudas uzkrājumi 5843, 3850, 8023 latus, 282 dolāri, 52 538 eiro, izsniegtais aizdevums - 24 731 latus.

ĀRIS ELSTS, Riebiņu novada domes izpilddirektors, nekustamā īpašuma privatizācijas un atsavināšanas komisijas loceklis, Latvijas karjeru asociācijas valdes loceklis, deklarējis Riebiņu novada domē saņemto atalgojumu - 8915 latus, ienākumus no Priekuļu novada domes - 150 latus. Deklarēts īpašums - māja un gruntsgabals Priekulē, dzīvoklis Rīgā, 20 kapitāla daļas SIA «LES RICHES», automašīna

«VW Passat» (ražota 2004. gadā). Deklarēcijā uzrādītas parādsaistības - 18 927 eiro, kā arī pilnībā dzēsts aizdevums par summu 2000 latus.

Ko deklarējuši Riebiņu novada pagastu pārvalžu vadītāji

ILGA KODORE (deklarācija iesniegta, stājoties Riebiņu pagasta pārvaldes vadītājas amatā), Valsts probācijas dienesta vecākā referente, deklarēcijā par 2013. gadu uzrādījusi Valsts probācijas dienestā saņemto algu - 3912 latus, pabalstu no VSAA - 498 latus, ienākumus no LAD - 446 latus. Deklarēts īpašums: dzīvoklis Priekulē, zeme un māja Riebiņu novadā.

INĀRA TROKŠA, Galēnu pagasta pārvaldes vadītāja, deklarējusī Riebiņu novada domē saņemto atalgojumu - 2271 latus, ienākumus no saimnieciskās un komercdarbības - 144, 10 571 un 567 latus, dividendes no akciju sabiedrības «Priekuļu siers» - 207 latus, ienākumus no LAD - 3334 latus, pabalstu no VSAA - 2131 latus. Deklarēta zeme un dzīvoklis īpašumā Galēnu pagastā, 2592 akcijas akciju sabiedrībā «Priekuļu siers», 13,81 akcija akciju sabiedrībā «Latvijas Krājbanka», bezskaidras naudas uzkrājumi 16 784 un 5570 latus, 931 dolārs, 5685 eiro.

FRANCIŠKA ZNOTIŅA, Stabulnieku pagasta pārvaldes vadītāja, deklarējusī Riebiņu novada domē saņemto algu - 4073 latus un no LAD saņemtos 1024 latus.

ARNIS OPOLAIS, Siļukalna pagasta pārvaldes vadītājs, SIA «Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs» lauku attīstības speciālists, zemnieku saimniecības «Bangas» īpašnieks, lietvedis - kasieris Siļukalna pagastā, deklarēcijā uzrādījis Riebiņu novada domē saņemto atalgojumu - 5413 latus, pensiju no VSAA - 1496 latus, ienākumus no lauksaimnieciskās ražošanas - 1017 latus, algu SIA «Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs» - 2859 latus. Deklarēts traktors «New Holland TD 5050» (ražots 2008. gadā) īpašumā, māja, saimniecības ēkas un zeme Varakļānos, mežs un zeme Riebiņu novadā, zemnieku saimniecības «Bangas» viena kapitāla daļa.

DAINIS ALŽĀNS, Rušonas pagasta pārvaldes vadītājs, administratīvās komisijas loceklis, Daugavpils novada domes asistents, deklarēcijā uzrādījis Riebiņu novada domē saņemto 61 latus, algu biedrībā «Mēs Rušonai» - 465 latus, ienākumus no saimnieciskās un komercdarbības - 370 latus, ienākumus no LAD - 1066 latus, pabalstu no VSAA - 322 latus, ienākumus no metāllūzņu pārdošanas - 102 latus. Deklarēts dzīvoklis, zeme, dzīvojamā māja īpašumā Rušonas pagastā un zeme lietošanā Rušonas pagastā.

INGA JURKĀNE, Silajāņu pagasta pārvaldes vadītāja, deklarāciju iesniegusi, stājoties amatā 2014. gada 3. februārī un Riebiņu novada domē gūti ienākumi, kā arī citi ienākumi 2013. gadā nav uzrādīti.

Informācija par citu novadu deputātu un amatpersonu ienākumiem 2013. gadā tiks publicēta turpmākajos numuros.

Tekstā izmantoti saīsinājumi: - LAD - Lauku atbalsta dienests, VSAA - Valsts sociālais apdrošināšanas aģentūra.

No deklarācijās uzrādītā kustamā īpašuma publicētas ziņas tikai par tiem transporta līdzekļiem, kas saražoti, sākot ar 2000. gadu.

Nav publicēti arī deklarācijās uzrādītie ienākumi un darījumi, kas ir mazāki par 100 latiem.

Ziņas sagatavotas, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta publiskojamo datu bāzi.

Būt drošiem, censties un visu darīt kā priekš sevis

Sākums 1. lappusē.

Inese ienāk kabinetā saposusies, smaidīga un nedaudz satraukta. Pēc sarunas viņai jāsteidzas uz bērnu darzu, kur jaunākajam dēlenam Oskaram paredzēts Māmiņu dienas veļtīts pasākums. Puika uzstāsies, tāpēc māmiņas klātbūtnē ir ļoti ļoti svarīga. Nākamajā dienā līdzīgs sarīkojums jāapmeklē skolā pie vecākā dēla, otrklasnieka Markusa. Puikas zina, ka māmiņa atnāks, tāpēc Inesei jāpaspēj gan saposies, gan līdz tam darbus izdarīt.

Katra diena pilna mīluma

INESE MARTINKUS ir Preiļu novada tūrisma informācijas centra tūrisma darba speciāliste. Taču kopā ar vīru Valdas, kurš pēc profesijas ir elektriķis, kļuvi tuvu un tālu pazīstami kādā pavisam citā jomā — ar garšīgu *pampūku* cepšanu. Kas tās tādas? Nu vienkārši pankūkas, bet tādas lielas, smaržīgas un dikti gardas, ar visdažādākajiem pildījumiem, kas ik pēc laika mainās un papildinās.

Lielu uzrakstu «Pampūkas», glītu zedēņu sētu, plīti, pannas un citus atribūtus noteikti būs pamanijuši visi, kas pēdējo gadu laikā kaut reizi apmeklējuši Preiļos rīkotos gadatirgus. Tāpat kā ievērojuši tirdzniecības vietas saimniekus — smaidīgo Inesi, laipno un profesionālo gardumu cepēju Valdas. Šis nelielais ģimenes bizness ilgst jau četrus gadus. Inese uzsver tieši vārdu ģimenes, jo viņi visi vienmēr turas cieši kopā un arī darbus cenšas darīt kopā, atrodot pietiekami nopietnus pienākumus arī abiem puikām.

Jūtams, Inese patiesi lepojas ar savas ģimenes vīrišķiem. Stāstot par dēliņiem, viņai acis redzams tāds īpašs starojums, kas liek nojaukt — bērniem katrā dienā ir pilna mīluma. Markuss ir lielais dēls, puika mācās otrajā klasē. Inese smejas, ka zēna vaļasprieki noteikti nav saistīti ar ēst gatavošanu (tiesa, ar *pampūkām* gan Markusam ir vistiešākais sakars), viņš aizraujas ar dambretes spēli, labprāt apmeklē keramikas pulciņu, iet mūzikas skolā, nodarbojas ar vingrošanu. Savukārt četrgadīgajam Oskaram pagaidām gluži par prātam ir angļu valodas nodarbības. Mamma novērojusi, ka viņš ir kā tāds koppapīrs — atkārtoti visu, ko dara lielais brālis.

Ģimenē svarīga kopā turēšanās

Inese atzīst, ka tuvas un sirsnīgas attiecības ar dažādiem uzmanības apliecinājumiem un jaukiem pārsteigumiem Martinus ģimenē esot ierasta lieta. Kopā būšana un sarunas ir labu attiecību pamatā starp vecākiem un bērniem. Vai tam pietiek laika?

«Laika ir tik, cik tā ir,» atbild Inese, «cenšos, lai neviens nebūtu apdalīts, lai arī darbu paspētu kārtīgi padarīt. Ja tomēr man ir jāizvēlas starp ikdienas pienākumiem, *pampūkām* un bērniem, tad es noteikti izvēlos dēlus.» Tā arī nupat aizvadītajā nedēļas nogalē Valdas viens pats devās tirgoties uz Zarasiem, kur notika lietuviešu tradicionālais sīpolu stādīšanas festivāls. Inese tajā laikā apmeklēja pasākumu skolā.

Līdzīga situācija, kad pienākumu un skriešanu vecākiem daudz, esot daudzās ģimenēs, pārliecināta Inese. Atšķirība ir vienīgi tajā, ko katrs uzskata par svarīgāko.

«Mums ir tradīcija, ka augusta nogalē, pirms skolas gada sākuma, visa ģimene dodamies ceļojumā. Tā kā vasaru visi citīgi strādājuši, tad atpūta ir godam nopelnīta. Tuvāks vai tālāks sanāk brauciens, atkarīgs no tā, cik naudiņas esam sakrājuši. Pagājušajā gadā gribējām bērniem kalnus parādīt, tāpēc sēdāmies busiņā un devāmies uz Slovēkiju — uz Tatriem. Kāpelējām pa kalniem, apmeklējām sāls raktuves un tā tālāk. Mums ar vīru ir pārliecība, ka tā var bērniem daudz ko iemācīt. Skolā sāks apgūt ģeogrāfiju un atcerēsies, kā bija Tatros. Vai atkal matemātiku Oskars pavisam vienkārši sāk apgūt, klājot galdu pirms ciemiņu ierašanās — cik šķīviņi jānoliek, cik dakšiņu vajadzēs, ja divi viesi neatnāks un tā tālāk.

Iepriekš braucām uz Angliju, kur apmeklējām Lego zemi. Markuss nūdien ir liels lego piekritējs, īsts profesionālis, pa jokam saucam viņu par lego karali. Puika no rīta līdz vakaram var konstruēt un visu ko būvēt.»

Pampūku sākums — ceļojuma ideja

Inese atzīst, ka nelielais *pampūku* bizness un mikrouzņēmuma izveidošanas ideja arī radusies kāda ceļojuma laikā. Kāzu piecu gadu jubilejā abi bijuši Marokā un redzējuši, kā vietējie lielās pannās cep lielas pankūkas un vēl karstas pārdod. Šķīti interesanti, tāpēc, kad atgriezušies mājās, internetā savākuši plašu informāciju un pasūtījuši vienu speciālo pannu izmēģināšanai.

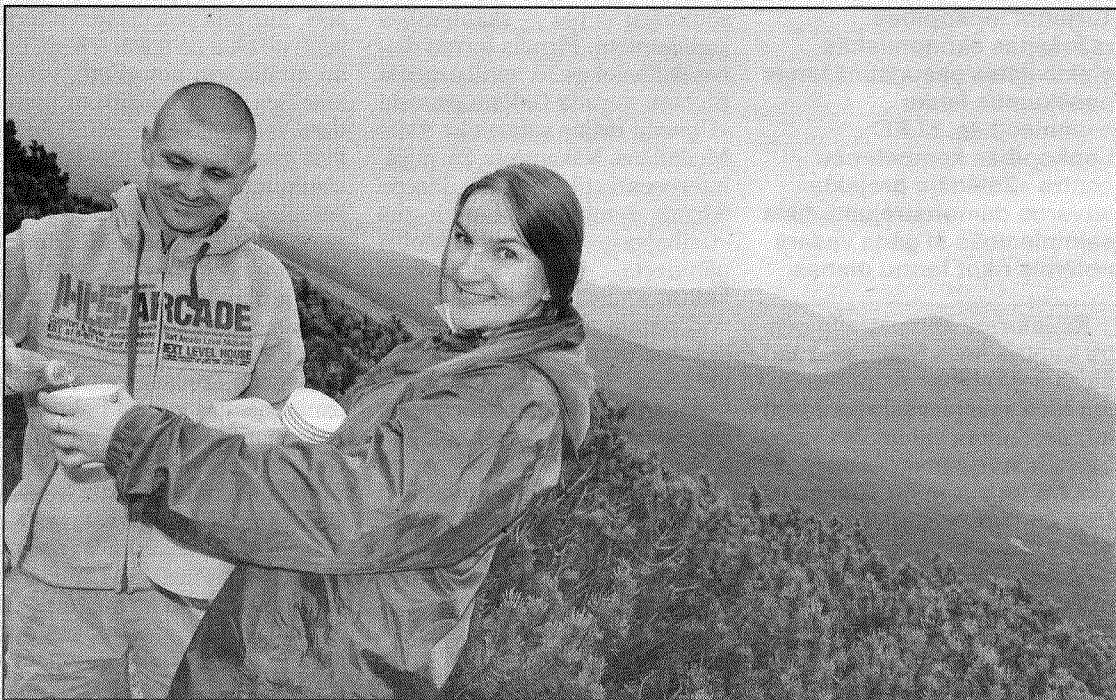
Ko darīt tālāk? Naudas straujai biznesa uzsākšanai toreiz nav bijis. Kā visu nepieciešamo sagādāt? Apmeklējuši dažādas izpārdošanas un ar labu atlaidi nopirkuši pirmo lielo saules jeb lietussargu, zem kura jumta tad arī pirmo gadu strādājuši. Tāpat galda virsmu lēti iegādājušies, dekoratīvo žogu par pieciem latiem. Tad pie vietējā keramiķa Raivo Andersona pasūtījuši māla traukus.

Markuss, toreiz piecgadīgs zēns, bubinājis, sak, kādas *pampūkas* jūs te cepsi, priekš kam *pampūkas*, māju vajag būvēt. Tad arī iedomājušies, ka biznesa idejas nosaukums varētu būt «Pampūkas». It kā pa jokam, bet sanācis nopietni un īstenībā. Tāpēc dēls tagad var būt lepns, ka ir mikrouzņēmuma krusttēvs.

Tā tikai liekas, kas tur liels — sajauc miklu un cep. Īstās receptes tapšanas process ir ilgš. Aparatūru iegādājušies rudenī, bet miklu jaukt trenējušies visu zie-

● Valdas Martinkus tirdziņos parasti ir galvenais *pampūku* cepējs un pircēju apkalpotājs. Viņa rokām iekārtota arī tirdzniecības vieta. Toties daudzie pārdošanai sarūpētie kārumi un našķi ir Ineses ražojums. Reizēm gardos cepumiņus tirgo arī vecākais dēls Markuss, jo kādam taču būs jāturpina ģimenes bizness.

● Inese un Valdas pagājušā gada vasaras nogalē Tatros. Par šo fotogrāfiju Inese saka — kalnos ļoti labi garšo liepziedu tēja, ja vēl būtu *pampūkas*, ko pieklost...

mu. Visparastākās plānās pankūkas izvēlējušies, un tad tikai sācies pildījumu meklējumu ceļš. Eksperimentu trusiņi bijuši gan paši, gan radi, gan draugi, gan kaimiņi. Kaut ko jaunu izdomā un tad sāk visus cienāt — lai būtu pilnīgi objektīvs vērtējums.

Katrai sezonai ko jaunu

Gardumu bizness Martinkusiem ir sezonāls. Sākas pavasarī ar pirmajiem gadatirgiem un beidzas rudenī. Izņēmums ir vienīgi Ziemassvētku laiks, kad Rīgā, Doma laukumā, notiek lielais pirmssvētku tirgus.

Vasaras ir saspringtas. Pa šiem gadiem tirgošanās notikusi Lietuvā, Baltkrievijā, Krievijā un nekaitāmās vietās Latvijā. Tā kā reģions piedalās dažādos pārrobežu projektos, viņi bieži tiek aicināti piedalīties kopīgos pasākumos. Sākumā bažījušies, vai būs pircēju interese, vai cena nebūs par augstu, bet izrādījies, ka, piemēram, Baltkrievijā atsaucība bijusi divtik liela kā mājās. Cilvēki sastājušies rindā jau tad, kad gardumi vēl nebija sākti cept. Arī Sanktpēterburgā tas pats, tāpēc droši var teikt, ka slāviem garšas kārpīņas ir gluži tādas pašas kā

baltiem. Tas ir liels gandarijums, kad garšo gan pašiem, gan citiem.

«Cenšamies katrā sezonai ko jaunu izdomāt. Vispirms bija *pampūkas*, tad nākamajā gadā sākām piedāvāt mājās gatavotus saldējumu. Vēl pēc gada sortimentu papildināja pašcepti saldumi. Šogad plānos ir piedāvāt atsvaidzinošas limonādes,» saka Inese. Tirdziņu apmeklētāji noteikti jau būs nobaudījuši veselīgos «čupačūpus» — īpašas marmelādes konfektītes uz kociņa, auzu cepumiņus ar riekstiem un rozīnēm, kā arī bezē cepumus, kuros netiek izmantoti milti. No A līdz Z «izkostas» saldējuma tapšanas process. Ko pa nedēļu pagatavo, to brīvdienās iztirgo. Piens, saldaļ krējums, olas, ogas — lūk, gardās un veselīgās saldējuma sastāvdaļas. Līdzšinējā pieredze rāda, ka pircēji visvairāk iecienījuši rabarberu un meža zemeņu saldējumu.

Tiesa, ne vienmēr visu iepriekš var paredzēt un izrēķināt. Reizēm ideja šķiet lieliska, bet rezultāta nav, citreiz ko sāk ar bažām, taču pircēji ir sajūsmā. Vēl Inese ir pārliecinājusies, ka runas par kontrolējošo institūciju pārāk stingrajām prasībām ir

maldīgas. Viņas pieredze ir pozitīva, ja vien tiek izpildītas obligātās prasības.

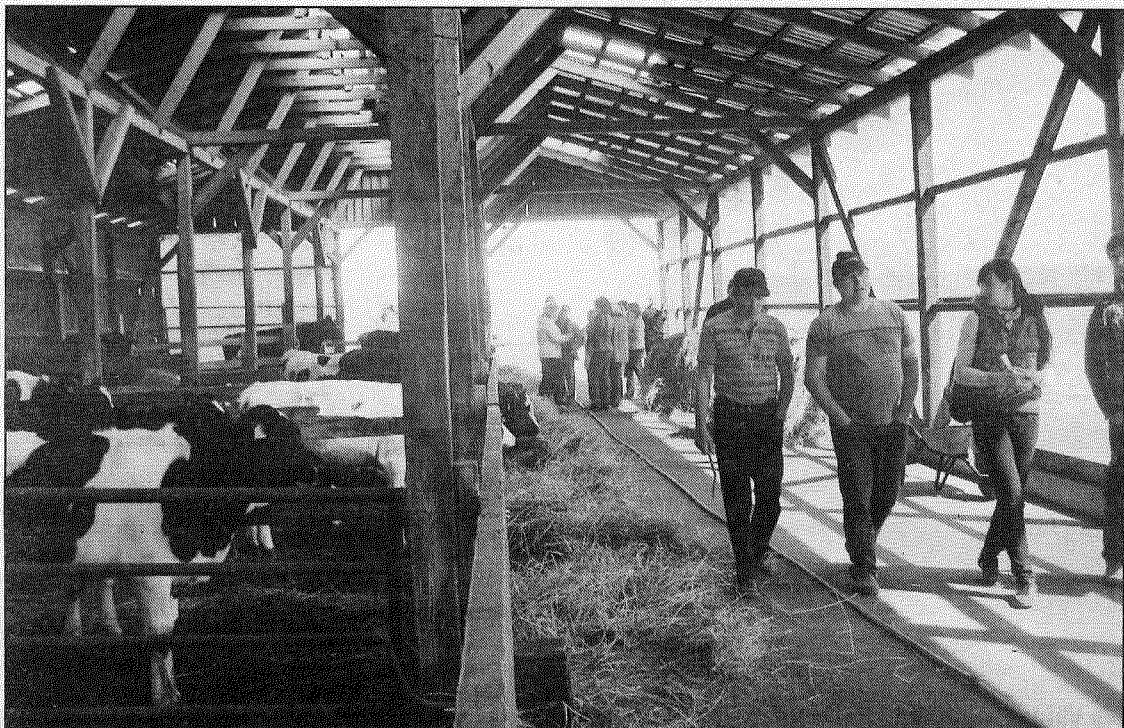
Pēc Īrijas pieredzes nekas nebaida

Pēc oficiālajā darbā aizvadītās dienas sākās, kā Inese smejas, otrā maiņa, kad notiek gatavošanās nedēļas nogales tirdziņiem. Braucienū grafiks jau sastādīts līdz rudenim. Nopūlēties nākas krietni, bet viņa par to tikai smaida.

«Ziniet, kad aiz muguras Īrijas pieredze, tad te, Latvijā, viss liekas tik viegli. Mācoties Daugavpils Universitātē, radās izdevība pastrādāt Īrijā — kafejnīcā, pakāšanas cehā, ātrās ēdināšanas iestādē, bārā. Tā noteikti nebija nekāda izprieca. Bet galvenais, ka tur es un Valdas iepazināmies. Kad apprecējāmies, mums pat nekādu diskusiju nebija, ka turpmāk dzīvosim Latvijā. Te jūtamies ļoti labi un esam pārliecinājusies — lai ko sasniegtu, vajag kārtīgi strādāt un neļauties pesimismam. Droši tiekties uz iecerēto un visu, kas darāms, paveikt tā, lai tev pašam ļoti ļoti patīktu.»

L.Kirillova

Pirmā fermu diena notika Galēnu pagasta «Upmalu mājās»

● Pirmā fermu diena pulcēja daudz interesentu ne vien no pašu novadiem, bet arī attālākām vietām. Dalībnieki aplūkoja jauno lopu novietni.

Turpinot lopkopības ražošanas ekonomiskās efektivitātes paaugstināšanas pasākumus lauku saimniecībās, LLKC Lopkopības kompetenču centrs «Zālējūnu projekta» ietvaros demonstrējumu tīkla saimniecībās šī gada vasarā nolēmis rīkot fermu dienas.

Kā informē kompetenču centra vadītāja Anita Siliņa, semināri piena lopkopības demonstrējumu tīkla saimniecībās paredzēti līdz septembra vidum, bet vairākus tematus plānots izskatīt arī oktobrī un novembrī. Zīmīgi, ka Latgales reģionā trīs pasākumi raduši mājvietu arī Riebiņu novada Galēnu pagastā, kur koncentrējas daudz ļoti spēcīgu piena lopkopības saimniecību. Šogad zālējūnu projekta demonstrējumi notiks divās zemnieku saimniecībās, bet trešoreiz interesenti tiksies Galēnu kultūras namā uz

semināru par skābbarības jautājumiem. Pirmās fermu dienas dalībniekus 30. aprīlī uzņēma Riebiņu novada Galēnu pagasta «Upmalu māju» saimnieks Aldis Meikulāns. Nākamreiz, 23. jūlijā, interesenti tiksies pie Jāzepa Sērmā zemnieku saimniecībā «Gribolva», bet 8. oktobrī paredzēts seminārs Galēnu kultūras namā.

«Upmalu mājās» notikušā pasākuma tēma bija «Dažādās veģetācijas fāzēs pļautas zaļes skābbarības kvalitātes vērtējums un sagatavošanas tehnoloģiju salīdzinājums slaucamo govju saimniecībā». Maija sākumā, kad intensīvi sāk augt zāle, ganāmpulku turētājiem šī tēma ir īpaši svarīga, jo būtiski ir nenokavēt labākos termiņus rupjās lopbarības sagatavošanai nākamajai ziemas sezonai. Darba kārtībā bija vairāki saistoši temati.

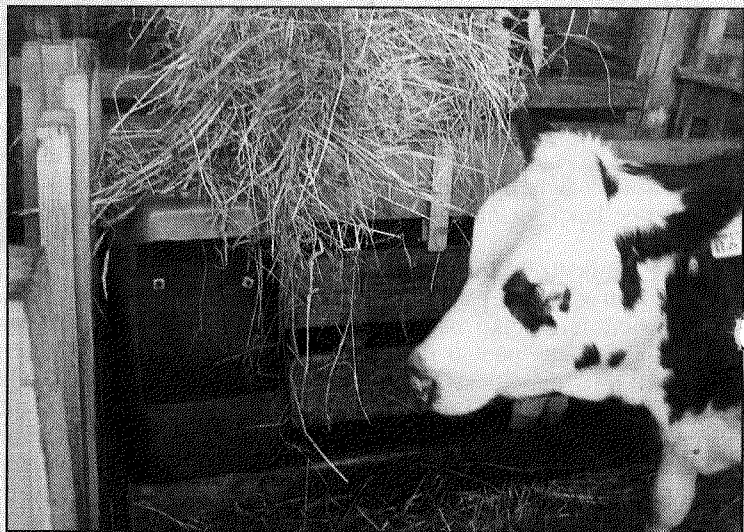
Lopkopības konsultante Zita Briška vērtē, ka «Upmalu mā-

jās», kur bija pulcējušies interesenti ne tikai no apkārtnē, bet arī attālākiem novadiem, varēja smelties daudz pozitīvas pieredzes. Īpašnieki no vidēji 30 govju lielā ganāmpulka iegūst labus izslaukumus, kas tuvojas un pat pārsniedz 8000 kilogramus piena no govju gadā. Aldis Meikulāns jau vairākus gadus veiksmīgi mācējis ierīkot labus, augstvērtīgus zālējūnus gan ganībām, gan rupjās lopbarības sagatavošanai. Lielāko daļu no 120 lauksaimniecībās izmantojamās zemes hektāriem aizņem tieši ganības un zālāji. Graudaugi netiek audzēti.

Māju saimnieks Aldis Meikulāns izklāstīja savu pieredzi zālāju sēšanā, sējmašīnas izsejas normu regulēšanā. Pasākuma apmeklētāji redzēja vienu no modernākajām zālāju sējmašīnām, kas dod iespēju ļoti precīzi noregulēt izsejas normu, kā arī lai sēkļņās kristu ne par dziļu, ne par seklu. Kvalitatīva zālāja ierīkošanā sejas

● Riebiņu novada Galēnu pagasta zemnieku saimniecības «Upmalu mājas» īpašnieka Alda Meikulāna lepnums ir ne vien augstvērtīgās govīs, bet arī modernā zālāju sējmašīna, kad dos iespēju iekopt izcilus zālējūnus un ganības.

● Pieredze, ko der pārņemt — telītēm kā trauku miltiem var otrreizēji izmantot arī tukšu plastmasas kannu.

pareizais dziļums ir ļoti būtisks. A.Meikulāns stāstīja, ka zālāju lauki tiek intensīvi izmantoti četrus līdz piecus gadus, bet pēc tam atjaunoti. Pasākuma dalībnieki paši varēja novērtēt, cik labā stāvoklī atrodas ganības un augstvērtīgie zālāju lauki. Demonstrējuma koordinatore Silvija Dreijere un lopkopības konsultante Zita Briška stāstīja par zālāju ražības noteikšanu, barības devu aprēķināšanu ganību periodā. Savukārt ieskatu izmaksu uzskaitē un pašizmaksas aprēķinos sniedza Preiļu lauk-

saimniecības konsultāciju biroja vadītāja un speciāliste ekonomikas jautājumos Māriete Vucenlādāne. Klātesošie no augkopības konsultantes Ineses Magdalēnas saņēma padomus zālāju apsaimniekošanā un mēslošanā.

LLKC Lopkopības kompetenču centra vadītāja Anita Siliņa klātesošajiem prezentēja šogad iznākušo lopbarības katalogu. Kā uzsvēra Zita Briška, katalogs var būt neatsverams palīgs un padomdevējs daudziem lopu ganāmpulku turētājiem.

SPECIĀLISTS IESAKA

Zālāju ierīkošanas būtiskākie faktori

Lopkopības produkcijas paplašināšanas galvenais nosacījums ir mājlopu pilnīga nodrošināšana ar kvalitatīvu un lētu lopbarību. Zālāju zemeņa produktivitāti un ražas kvalitāti ietekmē daudzi faktori: augsnes auglība, mēslojums, mitruma režīms, botāniskais sastāvs, izmantošanas veids un intensitāte. Tādēļ, lai iegūtu augsti produktīvu zelmeni ar kvalitatīvu zāli, nepieciešama pārdomāta un mērķtiecīga šo faktoru vadīšana.

Augstvērtīgus zālējūnus var izveidot tikai pietiekami auglīgās augsnes ar vāji skābu vai neitrālu reakciju. Tādēļ pirms jauna zālāja ierīkošanas svarīgi noskaidrot augsnes skābumu, kā arī kālija un fosfora daudzumu tajā. Šie rādītāji ir noteicoši, lai veiksmīgi izvēlētos piemērotākās zālaugu

sugas un precīzi aprēķinātu mēslojuma nepieciešamību. Skābuma neitralizēšana (kalķojot) nodrošinās augu apgādi ar nepieciešamo kalciju un magniju, kas ir svarīgi ražas veidošanai.

Kvalitatīva zālāja ierīkošanai svarīgi augsnes aršanu veikt rudenī. Rudenī iestrādā arī kalķošanas materiālu un kūtsmēslus. Pavasarī augsnes pirmssējas apstrādes pamatuzdevums ir nodrošināt tauriņziežu stiebrzālēm izlīdzinātu sēklas uzdigšanu visā platībā. Sēkļu digšanas laikā augsnes virskārtā jābūt nodrošinātiem šādiem nosacījumiem: sēkļu gultnei jābūt vienmērīgi blīvai, kas labi nodrošina ūdens padevi sēklām; virs sēklām jābūt irdenam augsnes segumam, kas nodrošina labu aerāciju; minerālmēsli jāiestrādā dziļāk par sēklām — tas stimulē sakņu sistēmas attīstību un minerālmēsļu racionālu izmantošanu.

Ir divi jaunu zālāju ierīkošanas paņēmieni:

1. Sēja tirā laukā bez virsauga;
2. Sēja zem virsauga, piemēram, miežiem, auzām, kas domāti graudaugu ieguvei.

Gandrīz visu zāļu sugu digsti ir ļoti jutīgi pret noēnojumu un gaismas kvalitāti. Veidojot zelmeņus bez virsauga, gandrīz vienmēr iegūst augstāku ražu, nekā izsējot zāļu sēkļu maisījumu zem virsauga. Bez virsauga izsētas daudzgadīgās zaļes sejas gadā veido spēcīgus cerus ar labi attīstītu sakņu sistēmu. Sējas dziļums ir atkarīgs no augsnes granulometriskā sastāva, tās struktūras, mitruma, sējas veida un sējas tehnikas. Rupjās zāļu sēklas (ganību airene, bezakotu lācauza, pļavas un niedru auzene) vieglās un irdenās augsnēs sēj 2,5 - 3,5 cm, smagās 1,5 - 2,5 cm dziļi. Sīkās sēklas (baltais āboliņš, ragainie vanagnadziņi,

lucerna, baltā smilga, sarkanā auzene) vieglās augsnēs sēj 1,0 - 1,5 cm, bet smagās — līdz 0,5 cm dziļi. Zāļu sēkļu maisījumus, kuros ir abu sēkļu grupu sugas, sēj 1,5 - 2,5 cm dziļi.

Ilgstošie pētījumi un praktiskā pieredze liecina, ka kvalitatīvus daudzgadīgos zālāju zelmeņus, kuri nodrošina augstu un stabilu ražu ieguvei, var izveidot, izmantojot tauriņziežu-stiebrzāļu sēkļu maisījumus. Priekšrocības, ko sniedz daudzkomponentu zelmeņi, salīdzinot ar tīrsējas zelmeņi, ir:

- ✓ lielākas ražas sakarā ar labāku ūdens, barības elementu un augsnes telpas izmantošanu;
- ✓ stabilākas ražas nelabvēlīgos laika un augsnes apstākļos;
- ✓ augstāka zālaugu barotāvērtība un sagremojamība sakarā ar proteīna, ogļhidrātu un

minerālvielu labāku sabalansētību un labākam garšas īpašībām;

- ✓ lielāka izturība pret daudzkārtēju noganišanu un applaušanu, pret slimībām un kaitēkļiem, lielāka spēja nomākt nezāles;

✓ pozitīva ietekme uz augsnes auglību sakarā ar sakņu sistēmas spēcīgu attīstību dažādos augsnes horizontos, labāk novērš augsnes eroziju;

- ✓ piemērotāks siena vai skābbarības gatavošanai;

✓ spēja piesaistīt atmosfēras slāpekli, tā samazinot nepieciešamību pēc slāpekļa mēslojuma;

Svarīgi izvēlēties ganību zālāja ierīkošanai zālāja sēkļu maisījumu, kas būtu maksimāli produktīvs un vienlaikus arī izturīgs Latvijas agroklimatiskajos apstākļos.

Noslēdzies konkurss «Puķu lodziņš»

Jau daudzas paaudzes ir uzaugušas ar sirsniģo Raiņa bērnu dzeju. Gandrīz visi labi zina dzejoļus par kaķēnīti, kurai bērni bija, par zelta sietiņu ar sudraba stīgām, par lielo slinkumu, par mākonīti un sasisto krūzi, par grāmatu, kura pati nelasās vai lellīti Lolīti un daudzus citus. Tuvojoties Raiņa 150 gadu jubilejai, kas tiks atzīmēta 2015. gadā, muzejs vēlas aktualizēt Raiņa daiļradi un rosināt interesi par bērnu dzeju, informēja Solvita Brūvere, Raiņa un Aspazijas muzeja vadītāja vietniece. Šajā sakarībā, atzīmējot Raiņa dzejoļu krājumu «Lellīte Lolīte», «Puķu lodziņš» un «Vasaras princīši un princītes» 90. gadadienu, Raiņa muzejs «Jasmuiža» rīkoja vizuālo darbu konkursu «Puķu lodziņš». Konkursa uzdevums bija izveidot ilustrāciju brīvi izvēlētā Raiņa dzejoļim no dzejoļu krājumiem — šī gada jubilāriem. Konkurss varēja piedalīties pirmsskolas izglītības iestāžu, vispārīgā izglītībā esošu skolu un mākslas skolu

audzēkņi vecumā no pieciem līdz 11 gadiem.

Solvita Brūvere atklāja, ka konkursam bija ļoti liela atsaucība. Tika iesūtīti 588 darbi no visas Latvijas. Piedalījās bērni no Saldus, Smiltenes, Rīgas, Grobiņas, Cēsu, Ogres izglītības iestādēm un citām tālām vietām, kā arī vietējo novadu bērni no Preiļu novada pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa», no Preiļu 1. pamatskolas, Līvānu 1. vidusskolas, Preiļu novada bērnu un jauniešu centra, Aglonas internātvīdusskolas, J. Graubiņa Līvānu mūzikas un mākslas skolas, Riebiņu vidusskolas, Līvānu novada Jaunsilvas pamatskolas.

Darbus izvērtēja žūrija, kuras sastāvā bija Preiļu 1. pamatskolas vizuālās mākslas skolotāja Marianna Abricka, Preiļu novada sociālā dienesta dienas centra vadītāja Liene Gžibovska, Raiņa un Aspazijas muzeja vadītāja vietniece Solvita Brūvere un māksliniece Vēsma Stupāne.

Žūrijai bija ļoti atbildīgs un smags darbs, jo bija jāizvērtē gandrīz 600 konkursam iesūtītās Raiņa dzejoļu ilustrācijas. Tika piešķirtas pirmās trīs vietas divās vecuma grupās, kā arī 12 atzinības raksti un trīs speciālās balvas. Vecuma grupā no pieciem līdz septiņiem gadiem trešā vieta piešķirta Rūtai Mičulei (pieci gadi), Preiļu novada bērnu un jauniešu centra zīmēšanas pulciņa audzēknei, kas bija ilustrējusi Raiņa dzejoļi «Katram savs darbs». Rūtas skolotājs ir Kazimirs Anspaks. Atzinību saņēma Ričards Kižlo (pieci gadi), Preiļu pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» audzēkņi. Viņš bija sagatavojis ilustrāciju dzejoļim «Inča ģimete». Ričarda skolotājas ir Anita Mičule un Daiga Mozule. Atzinības piešķirtas arī Annijai Akmentiņai (septiņi gadi), Preiļu 1. pamatskolas skolniecei, un Annijai Pujātei (septiņi gadi), Līvānu 1. vidusskolas audzēknei. Annija Akmentiņa sagatavoja zīmējumu dzejoļim «Lolīte», viņas

skolotāja ir Astrīda Čerpakovska, bet Annija Pujāte — dzejoļim «Lolīte baro putniņus», skolotāja Ilze Vaikule.

Vecuma grupā no astoņiem līdz 11 gadiem pirmā vieta skolotājas Astrīdas Čerpakovskas audzēknei Rūtai Loginai (10 gadi) no Preiļu 1. pamatskolas. Rūta ilustrēja dzejoļi «Lolīte». Muzeja specbalva šajā vecuma grupā piešķirta Lāsmai Zalānei (11 gadi) no Līvānu novada Jaunsilvas pamatskolas. Lāsma ilustrēja dzejoļi «Pasaka par jūras braucieni», viņas skolotāja ir Līga Slica.

Konkursa godalgotie darbi tiks eksponēti izstādē «Puķu lodziņš», kas līdz septembra vidum būs skatāma muzejā «Jasmuiža», bet pēc tam — Preiļu galvenajā bibliotēkā.

Konkursa noslēguma pasākums un apbalvošana, kā arī izstādes «Puķu lodziņš» atklāšana notiks 23. maijā pulksten 12.00 Raiņa muzejā «Jasmuiža».

Turpinās ārpusklasses aktivitātes 2. vidusskolā

Kaut mācību gads tuvojās nobeigumam, Līvānu 2. vidusskolā turpinā pieaugt ārpusklasses aktivitāšu skaits. Aprīlī skolā viesojās Preiļu 2. vidusskolas vecāko klašu skolēni skolotājas Rīmmas Gavrillovas vadībā. Uzstājās meiteņu deju grupa «Asorti», viens no skolas daudzajiem dramatiskajiem pulciņiem, un 11. klases skolēni Edmunds Kiršs, Guntars Skutelis, Ēriks Mizovskis un Kristiāns Brīvers, kurš gan spēlēja, gan dzied. Viņi bija sagatavojuši ne tikai interesantus un aizraujošus priekšnesumus, bet arī nodemonstrēja aktīvu, ieinteresētu un darbīgu vidusskolēna tēlu. Līvānu 2.

vidusskolas skolēni ir ielūgti sniegt atbildes koncertu nākošajā mācību gadā.

Ar lielu interesi visu klašu skolēni piedalījās Grāmatu dienas pasākumos.

7. maijā skolā viesojās biedrības «Baltā māja» projektu grupas darbinieki: Elina Jermacāne, Evita Ziemele un Inguna Badune ar pasākumu 4. klašu skolēniem «Draudzīgās pogas». Tā programmā bija teatralizēts uzvedums un radošā darbnīca Eiropas Savienības projekta «Apmācības un pasākumi Trešo valstu pilsoņu iesaistei saliedētas sabiedrības veidošanā Latgales reģionā» ietvaros. Teatralizētā uzveduma nosaukums ir «Podziņas — odziņas ceļojums», tā scenārija autore ir Ināra Ivanova. Viņa un Sarmīte Znotiņa arī atveidoja lomas, bet lelles bija izgatavojuši «Baltās mājas» pastāvīgie apmeklētāji. Uzvedumam sekoja kopīga rotaļa un radošās darbnīcas nodarbība. Tajā skolēni izgatavoja savu pogu, kuru ielīmēja kopīgajā 4. klašu draudzības pogā.

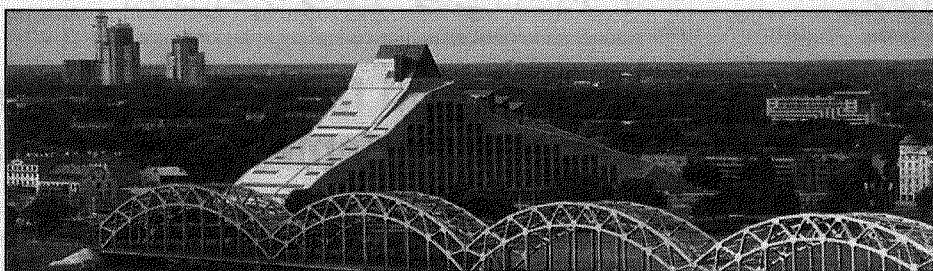
Skolotāji tajā pašā dienā noklausījās Marijas Burimas lekciju par latviešu jaunāko literatūru. Sadarbība ar šo Daugavpils Universitātes pasniedzēju ilgst jau vairāku gadu garumā. Lektore vienmēr iepriecina ar interesantu un saturīgu stāstījumu. Viņa ir vadījusi gan seminārus

latviešu valodas skolotājiem, gan arī iepazīstinājusi ar jaunāko literatūru.

5. klases skolēni audzinātājas Tamāras Haritonovas vadībā piedalījās «Zelta Zivtiņas» čempionātā. Sagatavotais mājas darbs «Labi darbi skolas bibliotēkā» viņiem deva iespēju piedalīties pusfinālā Daugavpilī, bet pusfinālā gūtie rezultāti — piedalīties finālā Rīgā. Savu komandu prasmīgi organizēja tās kapteinis Vitalijs Jančuks, viņam palīdzēja Ksenija Bogdanova un fotogrāfs Maksims Romanovs. Tomēr skolēni atzīst, ka bez audzinātājas iniciatīvas un atbalsta komanda tādus sasniegumus nebūtu guvusi.

Bērni gatavojas «Saulcerītes modināšanai» — Latvijas Nacionālā bibliotēkas atklāšanai

Visā Latvijā norisinājās Bibliotēku nedēļa, kas šogad bija veltīta veselībai un tāpēc noritēja ar vadmotīvu «Informēts un vesels!». Bibliotēku nedēļas ietvaros Preiļu novada bibliotēkās bija apskatāmas daudzveidīgas literatūras izstādes, notika literārie un tematiskie pasākumi, radošās aktivitātes un konkursi, kas bija veltīti primārajai veselības aprūpei un savlaicīgai saslimšanas risku novēršanai, veselīgam uzturam un dzīvesveidam. Bez tam bibliotēkā risinājās arī daudzi citi pasākumi.

projektā «Bērnu un jauniešu žūrija», izvēlēsies iecienītāko grāmatu un ietērsies šīs grāmatas varoņu tērpos, lai kopā ar saviem atbalstītājiem veiktu simbolisku gājieni pāri Akmens tiltam no Rātslaukuma uz Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) jauno ēku. Karnevāla gājieni sāksies Rātslaukumā, kur dalībnieki uzzinās savu uzdevumu: doties uz «Stikla kalnu» — LNB —, lai atmodinātu tur dusošo Saulcerīti. Uz Akmens tilta gājiena dalībnieki «cinīsies» ar septiņiem kraukļiem, kas Saulcerīti apsargās. Kraukļi ir aizspriedumi par bērniem un lasīšanu, kas gājiena laikā tiks laužti. LNB jaunajā ēkā bērni ar savas gudrības un atjautības palīdzību atmodinās Saulcerīti. Tādā veidā bērniem tiks dota iespēja piedzīvot Rīgas — Eiropas kultūras galvaspilsētas svētkus, satikt vienaudžus, iepazīt Gaismas pili.

Gaismas pils veidota kā Stikla kalns. Arhitekts Gunārs Birkerts izvēlējis šo veidolu, jo folklorā un Raiņa lugā «Zelta zirgs» kalns simbolizē grūtībām pilnu ceļu uz augstu mērķi.

Kopumā konkurss otrajam posmam Preiļu galvenās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā tika iesūtīti 27 darbi no Preiļu 1. pamatskolas (septiņi darbi, atbalstīja skolotāja Irēna Barone), Riebiņu vidusskolas (pieci darbi, skolotāja Rita

Pudāne, bibliotekāre Svetlana Zahareviča), Pelēču pamatskolas (viens darbs, bibliotekāre Everita Raščevska), Vārkavas vidusskolas (12 darbi, skolotāja Silvija Stankeviča), Vārkavas pamatskolas (divi darbi, Skaidrīte Medne). Pēc komisijas vērtējuma par labākajiem tika atzīti astoņi darbi, kas tika nosūtīti LNB Bērnu literatūras centram. Tie ir Nikolaja Džubina, Artas Ūzuliņas, Rinalda Ivanova (Preiļu 1. pamatskola), Mareka Cakula, Rasmus Ormanes (Riebiņu vidusskola), Sintijas Kudles (Pelēču pamatskola), Sigitas Stivrīskas un Raita Spuriņa (Vārkavas vidusskola) darbi.

Kā atmodināt Saulcerīti?

Es esmu mūsdienīgs trešais tēva dēls Antiņš un nesen redzēju sapni Saulcerīti. Sapratu, ka viņas uzmodināšana man ir jauns izaicinājums, iespēja sevi apliecināt, tāpēc nolēmu īstenot sapni redzēto. Tā kā pašlaik ir moderns laikmets, nopirku jaunāko BMW mašīnas modeli, ar kuru došos uz Gaismas pili. Visi runā, ka Gaismas pils ir iespaidīga, atrodas liela stikla kalna galā un aprīkota ar modernākajām tehnoloģijām. Nez, vai

tur ir 3D televizors? Ak, es sāku novērsties no galvenā... Nekādu atkāpju, tikai uz priekšu!

Kalnā es uztrausos, bet radās viena problēma. BMW riepa tukša, un motors nelabi rūc, tāpēc mašīnu liku malā. Man viens puisis rakstīja Draugiem.lv, ka Saulcerīti nedrīkst kratīt un raustīt, bet kā tad viņu nogādāt lejā, jo tikai kalna pakājē viņa pamodīsies? Jā, kalnā uzbraukt nebija nekāda problēma, bet ko lai ar to Saulcerīti iesāk tagad? Pat lugā par to nekas nav uzrakstīts, droši vien arī nezināja. Tikai tagad pamanu, cik tas kalns ir augsts!

Pēc ilgas domāšanas es izlēmu pasaukt palīgā rūkus Smurfus, kuri netālu dzīvo, viņi labprāt man palīdzēs. Esmu moderns un cenšos ar viņiem sazināties ar planšetdatora palīdzību, taču atbildi nesaņemu. Izrādās, — viņi nepazīna jaunākās tehnoloģijas. Ko lai tagad iesāk? Atcerējos, ka man BMW bagāžniekā ir Dormeo matracis! Noguldišu uz tā Saulcerīti un trauksimies lejā no kalna. Vējš vien nosvilpo gar ausīm un esam lejā. Jā, izturīgi gan tie Dormeo matraci!

O, arī mana daiļā princere ir pamodusies! Bet kāpēc tik neapmierināta? Varbūt tāpēc, ka es esmu tikai Antiņš, nevis grāfs vai lords? Nu taču — nē! Viņa dusmojas, jo neatļāvu viņai paspēlēt planšetdatoru. Katra laikmeta princesei ir savas prasības..., bet esam kļuvuši draugi, un es viņu apmācu IT iespējām.

M. Cakuls.
Riebiņu vidusskolas
7. klases skolnieks

VĀRKAVAS NOVADĀ

Vārkavas novada domes kārtējā sēdē izskatīti vairāki jautājumi un pieņemti attiecīgi lēmumi.

Par nedzīvojamo telpu iri

Izskatot personas V. iesniegumu par bijušās katlu mājas telpu izīrēšanu Bērzu ielā 2b, Vārkavā, atzīmēts, ka iznomāt telpas nevar, jo saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem publiska persona nomniekam noskaidrojama rakstiskā vai mutiskā izsolē. Līdz ar to dome nolēma atlikt jautājuma par minēto telpu iznomāšanu izskatīšanu līdz telpu tālākās izmantošanas noteikumu pieņemšanai.

Izveidota īpašumu atsavināšanas komisija

Deputāti pieņēma lēmumu par īpašumu atsavināšanas komisijas izveidošanu un apstiprināja tās nolikumu. Īpašumu atsavināšanas komisijā darbosies komisijas loceklis Dzintars Cimdiņš, komisijas locekles Anna Usāne, Astrīda Dambīte, Diāna Stubure, Ligita Laganovska.

Izskatīts jautājums par autoceļa fonda līdzekļu sadalījumu 2014. gadam

Domes sēdē Vārkavas novada domes deputāti izskatīja jautājumu par autoceļu fonda līdzekļu sadalījumu 2014. gadam un par prioritāšu noteikšanu pašvaldības autoceļu remontiem, ņemot vērā attīstības un infrastruktūras komitejas atzinumu. Deputāti nolēma pašvaldības autoceļu labošanu un caurteku izbūvi noteikt šādā prioritārā secībā: ceļa posma (1,9 kilometri) Lid-

lauks — Ašenieki remonts (1,3 kilometru posmā no lidlauka līdz A. Sparāna mājām), aptuvenās izmaksas 12 000 — 13 000 eiro; ūdens noteces izveide uz ceļa Pūgaiņi — Egļupe — Švalbišķas (pie M. Čūrišķas mājām), ūdens noteces grāvju rakšana 500 metru garumā, aptuvenās izmaksas 800 eiro; ceļa Arendole — Aizalksne posma līdz novada robežai 0,4 kilometru garumā rekonstrukcija, grants seguma uzklāšana, 2300 eiro; divu caurteku izbūve un ūdens novadišanas grāvju (100 metru garumā) izbūve uz ceļa Spūles — Lidlauks — Ašenieki (Spūles pie Gavaru mājām), 1500 eiro; ūdens noteces izveide ceļam Veterinārais iecirknis — luterāņu baznīca (pie baznīcas), ūdens noteces grāvju rakšana 200 metru garumā, caurtekas izbūve, 1500 eiro; Vārkavas apvedceļa Ksaverinova — Vecvārkava remonts (grants seguma uzklāšana 600 metru garumā), 3500 eiro; tilta pār Preiļupīti (Šķilteros) tehniskā ekspertīze, 1000 eiro; caurtekas izbūve uz ceļa Akmens — Ančīni (pie Borbaļu kapsētas), 3000 eiro; caurtekas izbūve uz ceļa Andiņi — Gadzāni (pie Vladislava Pudāna mājām), 3000 eiro; ceļa Pilišķas — Vēverauka posma 800 metru garumā rekonstrukcija, 4500 eiro; Dolgais — Bors — krustceles aktuālo vietu labošana, 2900 eiro; ceļa Brieži — Jadvigova — Strodi ceļa posma no Vējdzirnavām līdz Strautiņu mājām 0,5 kilometru garumā rekonstrukcija, 2800 eiro; ceļa O. Streiko mājas — P. Lauska mājas 0,79 kilometru garumā rekonstrukcija, 4500 eiro; ceļa P. Lauska mājas — Gavariški 1,2 kilometru garumā rekonstrukcija, 6700 eiro, ceļa

Brieži — Lapsas grants seguma uzklāšana 50 metru garumā, 300 eiro; ceļa Lielie Stradiški — Mukāni grants seguma uzklāšana 200 metru garumā, 1200 eiro; ceļa Gateri — Kaļvi 120 metru garumā grants seguma uzklāšana, 700 eiro; caurtekas rekonstrukcija uz ceļa Alksnāres — Augšmuktu kapi, 1000 eiro; ceļa (servitūts) posma līdz Dāboliņu mājām 0,7 kilometru ņemšana apsaimniekošanā un rekonstrukcija.

Par ielu nosaukumu un ēku numerācijas norādes plākšņu izvietojumu

Domes sēdē deputāti pieņēma lēmumu apstiprināt Vārkavas novada domes 2014. gada 29. aprīļa saistošos noteikumus «Ielu nosaukumu un ēku numerācijas norādes plākšņu izvietojuma kārtība Vārkavas novadā».

Piešķir rūpnieciskās zvejas limitu zemnieku saimniecībai «Purviņi»

Domes sēdē izskatīts zemnieku saimniecības «Purviņi» īpašnieka Jāņa Solas iesniegums par zvejas limita iedalīšanu komerciālajai zvejai. Pašvaldības deputāti pieņēma lēmumu iedalīt Rožkalnu pagastā esošajai zemnieku saimniecībai «Purviņi» zvejas limitu Lielajā Kalupes ezerā 2014. gadam — zivju tiklus simts metru garumā komerciālajai zvejai. Nolemts noteikt rūpnieciskās zvejas tiesību nomas maksu 2014. gadā — 57 eiro.

Par komunālo maksājumu parādiem

Domes sēdē pieņemts lēmums brīdināt parādniekus, kuriem trīs mēnešu laikā pēc pēdējā mak-

sājuma par ūdensapgādi parāda summa pārsniedz 50 eiro. Ja netiks veikta parāda samaksa, tiesā tiks iesniegts prasības pieteikums par parāda piedziņu, kā arī parādnieki tiks brīdināti, ka var tikt pārtraukta ūdens piegāde. Pēc brīdinājumā noteiktā termiņa izbeigšanās un parādu nenomaksas gadījumā parādniekiem tiks slēgta ūdens padeve no kopējā ūdensvada.

Atbalstīja pensionāru biedrību

Vārkavas novada domes deputāti pieņēma lēmumu atbalstīt biedrību «Latgales reģionālā pensionāru apvienība» ar 200 eiro. Lēmums pieņemts, izskatot no biedrības saņemto iesniegumu par materiālo atbalstu. Finanšējums tiks piešķirts no budžeta līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem.

Atbalsts sportistam

Domes sēdē pieņemts lēmums sniegt finansiālo atbalstu 150 eiro apmērā sportistam Eglonam Raudziņam sakarā ar mācību treniņiem vasaras nometnē uz mēnesi Vamierā. Ar lūgumu piešķirt pabalstu pašvaldībā griezās Latvijas Vieglatlētikas savienība.

Atteikts pašvaldības līdzfinansējums SIA «Preiļu slimnīca»

Vārkavas novada dome izskatīja SIA «Preiļu slimnīca» vēstuli par pašvaldību līdzfinansējumu. Sakarā ar SIA «Preiļu slimnīca» dalībnieku 2013. gada 27. decembra ārkārtas sapulces lēmumu par kapitālsabiedrības piedalīšanos Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta «Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai» IV kārtā ar

tris projektu pieteikumiem (poliklinikas ēka, slimnīcas vecais korpus, slimnīcas jaunais korpus) SIA «Preiļu slimnīca» lūdz paredzēt pašvaldības līdzfinansējumu 5,23 procentu apmērā — 23 441 eiro.

Izvērtējot Vārkavas novada domes rīcībā esošo informāciju, konstatēts, ka pašvaldības 2014. gada budžetā šādi finanšu līdzekļi nav paredzēti, un līdz ar to pieņemts lēmums atteikties pašvaldības līdzfinansējumu SIA «Preiļu slimnīca». Līdzīgs lēmums par līdzfinansējuma atteikšanu pieņemts arī attiecībā uz SIA «Preiļu slimnīca» lūgumu piešķirt līdzekļus ārstniecības aparātūras iegādei un 2976 eiro slimnīcas dzemdību nodaļas darbības nodrošināšanai.

Atbalsts senioru pasākumam

Deputāti nolēma piešķirt 300 eiro senioru draudzības pasākumam, kas notiks 9. augustā. Lēmums pieņemts izskatot senioru deju kopas «Dzīves virpuli» vadītājas Larijas Lazdānes iesniegumu.

Likvidē struktūrvienību «Vanadziņi»

Domes sēdē pieņemts lēmums, sākot ar 2014. gada 10. jūniju, likvidēt Vārkavas novada domes Rīmicānu pirmsskolas izglītības iestādes struktūrvienību «Vanadziņi». Uzdots Vārkavas novada Rīmicānu pirmsskolas izglītības iestādes vadītājam Veltai Ziemelei brīdināt darbiniekus par struktūrvienības likvidēšanu atbilstoši Darba likuma prasībām.

Sēdē izskatīti arī vairāki citi jautājumi.

LĪVĀNU NOVADĀ

Ir jauni suvenīri

Latgales mākslas un amatniecības centrā būs pieejami jauni suvenīri par Līvāniem. Ideja un motivācija radusies jauniešu biedrības «Sava kabata» projektu rezultātā, tāpēc biedrība un tās vadītāja Marika Rudzīte - Griķe arī uzņēmusies visus organizatoriskos pasākumus saistībā ar jaunā suvenīru salona izveidi un vadīšanu.

Lielākā daļa no suvenīriem būs radīti Līvānos un Latgalē. Līdzās jau pierastākiem suvenīriem kā pildspalvas, krūzītes, atstarotāji un piezīmju blociņi uzmanība tiek pievērsta radošiem vietējo amatnieku un uzņēmumu autordarbiem. Suvenīru vidū būs unikāli stikla trauki, rotas un magnētiņi, māla bļodas ar Līvānu uzrakstiem, dažādu izmēru puzzles ar Latgales mākslas un amatniecības centra fotogrāfijām, ādas aproces ar latgaliskiem vēlējumiem, koka atslēgu piekariņi ar faktiem par Līvāniem, jaunradīta spēle «Daugavas gulbītis», galda sedziņas ar Līvānu logo un citi.

Katoļu draudzes koris viesojas Marka Rotko centrā

4. maijā pēc svētdienas dievkalpojuma svētā Erceņģeļa Miķeļa Līvānu Romas katoļu baznīcas draudzes koris devās ekskursijā uz Daugavpils Marka Rotko mākslas centru. Ekskursija gida pavadībā sākās ar Rotko sektoru, kurā izvietota aizraujoša digitālā ekspozīcija par Daugavpili 20. gadsimta sākumā. Koristi iepazinās ar Marka Rotko darbu reprodukcijām un oriģināldarbiem.

Līvānu katoļu draudzes kora vadītāja Rita Semeiko informē, ka muzeja apmeklējuma laikā tika apskatīti vēl trīs sektori, kuros ir izvietoti gan starptautiski atpazīstamu laikmetīgās mākslas meistaru darbi, gan centra kolekcijas izstāde un ievērojamiem novadniekiem veltītas ekspozīcijas. Līdzīgu paņemtos bērnus saistīja Pētera Martinsona keramikas izstāde, pieaugušajiem brīnišķīgs piedzīvojums bija baudīt Marka Šagala, Žorža Braka, Pablo Píkaso, Anri Matīsa, Antoni Tapiesa un citu 20. gadsimta avangarda mākslas klasiķu darbus. Visi priecējās, skatot arī Līvānu mākslinieces Ilzes Griezānes gleznas.

Ekskursanti izstaigāja Daugavpils cietoksni, bet mājupceļā iegriezās Liksnas parkā. Dienas nogales vēsumu aizdzina kopīga maltīte, skanīgās dziesmas un smieklu šaltis.

Lappusi sagatavoja L. Rancāne

PREIĻU NOVADĀ

Noskaidroti labākie video par gaidāmajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām

Noslēgusies balsošana Europe Direct Informācijas centra (EDIC) Austrumlatgalē organizētajā konkursā par labākajiem videoklipiem — aicinājumiem piedalīties 24. maijā gaidāmajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās, informē Madara Ļaksa, Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē vadītājas asistente.

Žūrijas un skatītāju kopvērtējumā par labāko atzīts video «European Parliament Elections 2014», ko veidoja Līga Naglinska, Sanita Bogdanova, Ilga Lozda, Ralfs Stupāns un Raivis Rusiņš no Preiļiem. Skatītāju simpātiju balvu saņēma video no Krāslavas «Piedalies Eiropas Parlamenta vēlēšanās!», par ko EDIC Austrumlatgalē sociālajos tīklos draugiem.lv, facebook.com un twitter.com nobalsots vairāk nekā 360 reizes.

Videoklipus vērtēja žūrija, kā sastāvā bija Latgales Reģionālās televīzijas montāžas režisors un operators Sergejs Čakāns, Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā komunikācijas un informā-

cijas asistente Evija Samsonova, Eiropas Parlamenta Informācijas biroja sabiedrisko attiecību pārstāve Dace Skadiņa un Rēzeknes novada Ozolaines pagasta pārvaldes vadītājs, filmu «Latgolys laikadečs» un «Vina vosora deļ vysu» režisors Edgars Blinovs. Kā atzina žūrijas pārstāvji, skatoties video, viņi bijuši patīkami pārsteigti par jauniešu izdomu un iemaņām ideju realizācijā.

Videoklipi tika veidoti EDIC Austrumlatgalē projekta «Balso un ietekmē» ietvaros. Projektā piedalījās jaunieši no Rēzeknes, Preiļu, Ludzas un Krāslavas pilsētām un novadiem. Vēl pirms paši jaunieši ķērās pie darba, lai izveidotu savus video, viņiem bija iespēja piedalīties meistardarbnīcās, kuru laikā četru dienu garumā Latgales reģionālās televīzijas montāžas režisors un operators Sergejs Čakāns stāstīja par videokameras uzbūvi un funkcijām, par filmēšanas vides sagatavošanu, kadru, kompozīcijas un perspektīvu izvēli, kā arī par video apstrādi montāžas programmās.

Bērni parādīja prasmes tehniskajā modelēšanā

Preiļu novada bērnu un jauniešu centrā (BJC) notika konkurss 2. — 4. klašu skolēniem tehniskajā modelēšanā. Tā vadmotīvs bija — automobiļi. BJC izglītības metodikis Guntars Ormanis informē, ka piedalījās 26 dalībnieki no septiņām izglītības iestādēm — Preiļu 1. pamatskolas, Pelēču pamatskolas, Preiļu 2. vidusskolas, Rušonas pamatskolas, Vārkavas vidusskolas, Riebiņu vidusskolas un Preiļu novada bērnu un jauniešu centra.

Apkopojot rezultātus, izrādījās, ka starp otro klašu dalībniekiem, kur šogad bija vislielākā konkurence, pirmo vietu ieguva Dāvis Bečs, otro —

Modris Gorins, bet trešo — Tomašs Vaivods (visi no Preiļu 1. pamatskolas). Trešā vieta arī Denisam Fišeram no Preiļu 2. vidusskolas. Starp 3. klašu pārstāvjiem pirmo vietu ieguva Ēriks Leonovs (Preiļu 1. pamatskola), otro vietu — Olīta Dmitrijeva (Pelēču pamatskola), bet trešo — Raivis Tarasovs (Vārkavas vidusskola). Savukārt starp 4. klašu pārstāvjiem labākais darbs bija Annai Marijai Vilcānei (Riebiņu vidusskola), otrā vieta pienācās Jānim Matīsam Kalvānam (Rušonas pamatskola) un Dāvidam Latvelim, bet trešā — Jānim Macijevskim (Pelēču pamatskola).

PREIĻU NOVADĀ

Tika atklāta pludmales vasaras sezona

3. maijā, neskatoties uz vēso laiku, spoži spīdēja saulīte un jau no plkst. 11:00 Preiļu pludmalē sāka aktīvi rosināties pludmales volejbola turnīra dalībnieki. Pludmales volejbola sezonu ar uzrunu atklāja Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs. Visas dienas garumā līdz pat vēlām vakaram norisinājās pludmales volejbola un futbola mači, kā arī BMX ritenbraukšana un dažādas aktivitātes un konkursi bērniem, kurus organizēja Jauniešu informācijas punkta brīvprātīgie jaunieši.

Jauniešiem trīs stundu garumā dienas vidū bija iespēja piedalīties Twitter Foto medībās pa Preiļu pilsētu, apmeklējot 20 kartē norādītos punktus un izveidojot pašbildes, kuras tika pierēģistrētas twitter.com saitā. Pirmajās Twitter foto medībās Preiļos uzvarēja dalībnieks ar niku @ERVIIINS.

Pludmales vasaras sezonas svinīgā atklāšana notika plkst. 14.00, kad uzrunu teica Preiļu novada domes izpilddirektors Vladimirs Ivanovs un tika ieslēgta Preiļu pilsētas strūklaka, kā arī parka diķos ielaistas zivis — 200

● Sezonas atklāšanas dalībnieki un viesi kopējā fotogrāfijā Preiļu diķa pludmalē.

kilogramu karpu. Atklāšanu noslēdza visu pasākuma dalībnieku un viesu kopbilde par godu 4. maija Brīvības svētkiem. Pludmales vasaras sezonas

atklāšanas pasākuma aktivitātes turpinājās līdz vēlām vakaram. Skanēja DJ Elegant atskaņotā mūzika, apmeklētāji aktīvi izmantoja iespēju vizināties parka diķos

ar katamarānu, laivu un smailītēm, baudīja pankūkas un saldējumu kioskiņā "Pampūkas", aktīvi un ar prieku pavadīja brīvo laiku.

Lai skaista un saulaina vasaras sezona Preiļos!

S.Ancāne,
Preiļu novada jaunatnes
lietu speciāliste

Muzeju nakts Preiļos – modernais un senlaicīgais

Sestdien, naktī no 17. uz 18. maiju, Latvijā jau desmito reizi norisināsies starptautiskā akcija "Muzeju nakts". Arī šogad Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs piedāvā daudzveidīgu un aizraujošu programmu lieliem un maziem pasākuma apmeklētājiem.

No plkst. 19.00 līdz 21.00 Talsu ielā 21 durvis vērš ekspozīcija "Mūžs virpas apļots". Keramikis Raivo Andersons palīdzēs ikvienam iejusties meistara lomā, virpot un veidot māla priekšmetus, izspēlēt galda spēli "Māla ceļš", izjust Polikarpa Čerņavska klātbūtni, noskatoties dokumentālās filmas. Būs iespēja iegādāties suvenirus.

Muzeju nakts īpašais piedāvājums no plkst. 22.00 līdz plkst. 01.00 Preiļos ir KINEKT spēle "Muzeja dārgumu drudzis". Spēles vieta — laukums iepretī novada domei.

Preiļu muzejs sagatavojis interaktīvu un aizraujošu veidu, kā izzināt apkaimes vēsturi un kultūru — KINEKT publisko spēli. KINEKT tehnoloģija ļauj tikai ar vēlmi un kustību, bez pieskāriena ietekmēt uz ekrāna notiekošo. Tā ir spēle prātam un ķermenim, kas ļaus ceļot laikā uz Preiļu vēsturisko centru — video projekcija atdzīvinās Preiļu vēsturi un kultūras vērtības. Vai spēsi Preiļiem svarīgo atpazīt un noķert, pirms tas atkal pazūd pagātnē? Būs jāspēj pieņemt lēmumu, vai vērtība ir Preiļiem aktuāla un būtiska. Tāpēc spēles uzvarētājs būs tas, kurš spēj ne tikai veikli kustēties, bet arī veikli domāt un spriest. KINEKT publiskā spēle ir iespēja izkustēties gan maziem, gan lieliem, just līdzī, asināt prātu un piedzīvot fantāzijas vizualizāciju. Uzvarētājus gaida pārsteiguma balvas.

Plkst. 19.00 Raiņa bulvārī 28, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja ekspozīciju zālē tiksšanās ar prof. Janīnu Kursīti interesantā sarunā par dzintara un citu akmeņu spēku un dziednieciskajām īpašībām. Atnāciet un uzzināsi, kas ir Latgales dzintars.

No plkst. 19.00 līdz 23.00 Raiņa bulvārī 28 apmeklētājiem atvērta divas izstādes: Osvalda Zvejsalnika jubilejas izstāde "Terra vitae" (KC konferencē zālē 2. stāvā) un dzintara meistara 3. paaudzē Harija Jākobsona (Sigulda) nacionālā dārgakmeņa rotu izstāde "Siltais starojums jeb dzintara daudzveidība" (muzeja ekspozīciju zālē 1. stāvā).

Plkst. 23.00 A.Paulāna ielā 4 noslēpumainajā Preiļu muižas vārtsarga namiņā sasveicināties aicina Mārga Rota Sārtā.

Plkst. 24.00 A.Paulāna ielā 4 skulptūru dārza teritorijā jauniešu tustiņš pie ugunsкура un Muzeju nakts zupa "Sārtā" visiem pasākuma apmeklētājiem.

No plkst. 23.00 līdz plkst. 01.00 apmeklētājiem atvērta Preiļu muižas kapela.

Visi pasākumi un izstādes apmeklētājiem ir bez maksas. Nāciet! Brauciet! Mēs būsim priecīgi jūs redzēt, aicina Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša.

Iedzīvotāji tiks apbalvoti ar Preiļu novada Atzinības rakstiem

Domes sēdē deputāti skatīja un atbalstīja Salas pamatskolas direktores priekšlikumu sakarā ar skolas 95 gadu jubileju apbalvot ar Preiļu novada domes Atzinības rakstu Salas pamatskolas pirmsskolas grupas skolotāju un internāta audzinātāju Iritu Vaivodi par radošu pedagogisko darbu un ārpusstundu pasākumu organizēšanu.

Tāpat, pamatojoties uz Preiļu

novada domes Sociālo, izglītības un kultūras komitejas priekšsēdētājas Marutas Plivdas sēdē izskanējušo ierosinājumu, domnieki nolēma sakarā ar skolu jubilejām ar Atzinības rakstiem apbalvot:

✓ Salas pamatskolas direktori Valentīnu Liniņu — par ieguldījumu jaunās paaudzes izglītošanā un audzināšanā un aktīvu darbu sabiedrisko aktivitāšu īstenošanā,

✓ Pelēču pamatskolas direktori Annu Karčevsku — par ieguldījumu jaunās paaudzes izglītošanā un audzināšanā.

Saskaņā ar sēdē apstiprinātajiem noteikumiem "Preiļu novada domes apbalvojumi un to piešķiršanas kārtība", piešķirtie Preiļu novada domes Atzinības raksti tiks pasniegti Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienas svinīgajā sarīkojumā.

AGLONAS NOVADĀ

Konferencē satiekas biedrības

Aglonas novadā reģistrētas 25 biedrības un divi nodibinājumi. Lielākā daļa biedrību bija pārstāvētas nesen rīkotajā novada mēroga konferencē «NVO aktualitātes», ko rīkoja biedrība «Neaizmirstule», informē projekta vadītāja Ineta Valaine.

Konferencē piedalījās arī kaimiņu novadu biedrību pārstāvi un citi interesenti. Aglonas novada uzņēmējdarbības atbalsta centra vadītāja Ināra Gražule iepazīstināja klātesošos ar nevalstisko organizāciju darbību. Aktīvākās biedrības, kuras regulāri īsteno projektus, ir «Ideju strops», «Alksniena», «Neaizmirstule», «Ilzes krasti», «Mēs Grāveriem». Par iespējām, kā biedrībās nodarbināt bezdarbniekus un jauniešus, stāstīja Nodarbinātības valsts aģentūras pārstāve. Konferencē dalībnieki ar interesi noklausījās biedrības «Ideju strops» valdes priekšsēdētājas Lauras Mežinieces, Riebiņu novada biedrības «Sijukalna gundegas» valdes priekšsēdētājas A.Upenieces un Preiļu NVO direktora vietnieka Arta Utināna stāstījumu par labās prakses piemēriem. Ar aktuālāko informāciju dalījās Viduslatgales pārnovadu fonda pārstāve Valija Vaivode. Viņa pastāstīja arī par projektu konkursu «Iedzīvotāji veido savu vidi 2014».

Diskusijā, kuru vadīja Ināra Špela, dalībnieki izteica domas par NVO darbību Aglonas novadā, norādot, ka svarīga loma ir komunikācijai ar iedzīvotājiem, pašvaldības atbalstam nevalstiskajām

organizācijām, biedru aktivitātei, motivēšanai darboties un iekļauties sabiedrības dzīvē. Tika secināts, ka Aglonas novadā būtu vēlams vairāk aktivizēt NVO darbu, arī turpmāk rīkot līdzīgas tikšanās, lai pārrunātu un risinātu radušās problēmas.

Konference notika projekta «Atbalsts Aglonas novada biedrības «Neaizmirstule» darbībai» ietvaros, saņemot Sabiedrības integrācijas fonda atbalstu plāniem. Projektu atbalsta Islande, Lihtenšteina un Norvēģija.

Būs nometnes bērniem

Aglonas novada biedrība «Neaizmirstule» skolēnu vasaras brīvlaikā organizē radošās, izglītojošās un atpūtas nometnes «Raibā pasaule», kas kļūvis iespējams atbalstīt projekta «Iedzīvotāju iniciatīvas Aglonas novadam» ietvaros.

Kā informē nometnes vadītāja Ruta Giluče, pirmā nometne darbosies no 16. līdz 20. jūnijam, bet otrā — no 30. jūnija līdz 4. jūlijam. Katrā varēs piedalīties 15 dalībnieki vecumā no septiņiem līdz 13 gadiem. Dienas nometnēs bērni apgūs dažādas jaunas prasmes un iemaņas, zināšanas, kas noderēs dažādās dzīves situācijās, sastaps jaunus draugus, mācīsies savstarpējo cieņu, uzlabos komunikāciju prasmi, iegūs jaunus, patīkamus iespaidus. Radošo darbnīcu laikā bērni mācīsies gatavot personiskas dāvanīgas draugiem un radiem. Pieteikties dalībai nometnē «Raibā pasaule» iespējams līdz 5. jūnijam.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Brīnumu mežs Skrīveros

Nepilnus astoņdesmit kilometrus no galvaspilsētas, Rīgas – Daugavpils šosejas malā atrodas Skrīveru dendroloģiskais parks – īsta dabasdārgumu krātuve, kurā aug 372 koku un krūmu sugas, no kurām trīsdesmit ir pasaulē reti sastopamas, bet desmit – vienīgās Eiropā. Latvija tiešām ir bagāta.

Garām Skrīveriem esam braukuši simtām reižu, bet Latvijas vecāko, izcili krāšņo dendrāriju reti kurš ir pamanījis. Izrādās, ka atliek vien apstāties, dziļi ievilk elpu un bez steigas palūkoties apkārt – daba pati atklās savas noslēpumainās bagātības. Vēl labāk, ja to palīdz atklāt zinātnājs no Skrīveru novada tūrisma informācijas punkta. Vēstures fakti liecina, ka Skrīveru eksperimentu no 1891. līdz 1913. gadam realizējis Skrīveru muižas īpašnieks Maksimilians fon Siverss (1857–1919), 18,7 hektārus lielā platībā iestādot vairāk nekā 670 kokaugu sugu no visas pasaules.

Nostājoties uz simtgadīgu liepu ieskauda ceļa, kas savieno strūklaku un terasi ar skatu uz Daugavu un Kalnmuižas ezeru un 16. gadsimta beigās veidoto Rēmershofas muižu, kur tagad atrodas zemnieku saimniecība Kriķi, gribas izslīdēt, atlikt plecus, pacelt zodu un nesteidzīgi iesojot 19. gadsimtā, kad te bija tieši tā, kā iemūžinājis rakstnieks Andrejs Upīts: “Ceļš zīmējams tikai pēc likumotās stīgas, kas pa zariem augšā labāk saskatāma nekā apakšā (...). Eglu stumbri nosarmojuši gluži salni, ķērpju vitnes kā lielas, šķipsnainas bārdas nokarājas lejup...” (Sūnu ciema zēni).

Kādreiz parks piederēja Salaspils botāniskajam dārzam, tagad to apsaimnieko Latvijas valsts meži. Novārtā tas nekad nav bijis atstāts. Par Skrīveru dendrāriju kā pētījumu un izziņas vietu vislielākā interese ir dendroloģiem, katru gadu te ierodas delegācijas no visas pasaules.

Dendroloģijas – zinātnes par kokaugiem – pirmsākumi meklējami 4. gadsimtā pirms mūsu ēras, kad grieķu filozofs un dabaszinātnieks Teofrasts (Theophrastos) izdrija pirmos augu valsts sistematizācijas mēģinājumus, sadalot to kokos, krūmos, lakstaugos, mūžzaļajos un lapmetējos. Pamatus vēlākajiem dendrārijiem lika viduslaiku klosteru aptieku dārzi, valdnieku piļu, latifundiju, muižu un vēlākie pilsētu parki. Izrādās, ka pasaulē ir apzināts 18 000 kokaugu sugu, no kurām divas trešdaļas aug tikai tropu apstākļos. Latvijā ir vairāk nekā 400 vecu muižu un pilsētu parku, kuros aug ap 800 koku sugu. Austrumlatvijas lielākā kolekcija ar 2500 kokaugu sugām ir Kalsnavas arboretums, kas zinātnes vajadzībām veidots 1975. gadā.

Strūklaka – Skrīveru brīnums

Strūklaka šaujas vairāku metru augstumā, gluži kā balts, burbuļošs koks. Tā sāk darboties apalajās stundās, pusstundu tek un tad izslēdzas. Strūklaka šajā vietā ir īsts brīnums, jo Skrīveru muiža gadu simtiem ir dzīvojuši ūdens deficitā. Izrakt aku ar lāpstu nav iespējams, jo te ir dolomīta slānis. Andrejs Upīts Laikmetu griežos rakstīja, ka seno ūdensvadu veidoja koka sīles. Barona Siversa laikā tapa jauna ūdensvada sistēma ar metāla un keramikām caurulēm. Ūdens uz strūklaku pa tām plūda no Kalnmuižas ezera, kur vēl tagad redzamas akas paliekas. Kad 19. gadsimta beigās Siverss uzcēla jauno pili, ezers deva ūdeni centrālparkurei, virtuvei, vannas istabām un tualetēm. Latvijas laukos tolaik tā bija vienīgā pils ar tādām ērtībām.

Uzmanību pievērs pats vecākais koks parkā – milzīgā trīs stumbru Kanādas papele stādīta 1884. ga-

dā. Kopš saudzīgas rokas dažus centimetrus garo koka stiebrīņu ielika zemē, papele pieredzējusi izšķērdīgus gadus un jaunās pils celtniecību, revolūciju, asinis, liesmas, divus pasaules karus. Cauri laikiem milzu koks nesatricināmā mierā tiecas aizvien augstāk, ar galotni šķeļot debesis.

Vīrs, kurš izveidoja parku

Kad 1874. gadā paputējušo un parādos iegrimušo Skrīveru muižu nopirka no Igaunijas ienākušais landrāts Augusts fon Siverss, viņa dēlam Maksam (Maksimilianam) bija 17 gadu. Jau pēc gada puisis Tērbatas universitātē sāka studēt ķīmiju un ekonomiku. Viņš tā aizrāvās ar dendroloģiju un mežsaimniecības ekonomiku, ka jau mācību laikā iecerēja savākt vienkopus visus ziemeļu puslodes mērenā klimata joslas kokus un krūmus un izveidot Baltijā pirmo dendrāriju pēc floristiski ģeogrāfiskā principa. Pēc studijām viņš devās ekspedīcijā uz Vāciju, Austriju, Itāliju un Šveici, lai iepazītos ar turienes dendrārijiem, parkiem un dārzēm. Makss dendrārija ierīkošanā gribēja izmantot progresīvākās idejas un jaunākos zinātnes sasniegumus, sekojot devīzei: “Vispirms pētīt, tad mēģināt!”

Siverss bija ļoti radoša personība – bijis Vidzemes bruņniecības landtāga deputāts, Baltijas mežkopju biedrības prezidents, organizējis vācu kolonistu iecelošanu Baltijā, publicējis vairāk nekā simt lielāku un mazāku pētījumu par mežkopību, dendroloģiju, medību saimniecību. Publikācijas viņš parakstījis ar vārdu Max Sivers. Viņš neuzticējās nevienam sagādniekam, pats brauca ekspedīcijās, apmeklēja kokaudzētavas, dabas parkus, kur koku dabiskās izplatības apgabalos ieguva sēklas un veda uz Skrīveriem.

Stādus audzēja siltumnīcās, kuru pamatus vēl var pamanīt aiz žoga. Pēc tam katram kociņam dolomītā izkala pusotru metru dziļu bedri, kas tika bagātīgi piepildīta ar mēslojumu un melnzemi. Mēģinām iztēloties, kā vienkāršie latviešu zemnieki cietajā dolomītā kala simtiem bedrīšu, lai tajās iestādītu trauslus svešzemju kociņus, kam nav nekādas saimnieciskas vērtības un kuru vienīgā jēga – priecēt vācu kungus. Nav brīnums, ka revolūcija vairs nebija aiz kalniem.

Zudusi pils

Saglabājušies nostāsti, ka viena acs Maksam bijusi no stikla – tāda pati kā izbāztajai pūcei pili. Skrīveros dzimušais Andrejs Upīts muižas ļaudis izmantojis par prototipiem savos darbos. Zaļajā zemē sazīmējams Makss: “Paslaids, pasaunsnējs cilvēks, parētāinu seju, pašķidru, iesarkanu bārdu un tādiem pašiem gludi atsukātiem matiem. Viena acs viņam stikla, tādi pati dzeltena kā tai pūcei, nemirkstoša un tikpat igna. Toties šaurīņa piemiegta otrā...”

Siversam patikušas medības, tāpēc muižā krātiņos audzēti fazāni. Vietējo bērni mežos lasījuši skudru oliņas, ar ko baroti fazānu cāji. Fazānu medības esot bijusi smalka, aristokrātiska padarīšana, ko zemniekiem nav ļauts skatīties. Siverss rīkojis mednieku sacensības ar šaušanu mērķī – lidojošā bezdelīgā. Paulīne Vaska, kas kalpojusi par istabeni, stāstījusi, ka kungs no medībām pārrādies pamatīgi noķēpātās un grūti iztirāmās drēbēs. Savukārt pili valdījis priekšzīmīga tirība. Kungs īpaši necietis putekļus, kas slaucīti vienā laidā un ar īpašām slotiņām.

Tagad no iespaidīgās neoromānikas stila pils, kas celta no 1881. līdz 1887. gadam, palicis vienīgi maza tornītis, balkons un kāpnes. Upīts Sūnu ciema zēnos raksta: “Rītausmā melnā muiža kā bie-

dēklis rēgojās pret balti apsarmojušo mežu. Garais tornis bij paslējis vīrs egļu galotņu robiem, isākais tikai labai acij saskatāms zilganā krēslā. Pāri mūrim divas uguntiņas spīdēja kā veca vilka acis.”

1905. gada revolūcijā pili nodedzināja, pēc tam atjaunoja, bet ne uz ilgu laiku. Jau Pirmā pasaules kara gados to sagrāva vācu artilērija. Trīsdesmito gadu beigās Kārlis Ulmanis deva rīkojumu novākt visas drupas, kas atradās lielceļu malās. Atbraukušas akmeņu maļamās mašīnas un iznīcinājušas visus pils pārpalikumus. Vietējo zemnieku mājas tolaik celtas no Siversa pils ķieģeļiem. Siverss ar ģimeni 1915. gadā Skrīverus pameta, līdz nonāca Liepājā, kur 1919. gadā saslimis ar plaušu karsoni un miris.

“Baltijas muižnieki prata tikai izdzīt savus vergus un iepirkto zemniekus, laupīt, kur vien tika klāt. Gauzām reti kāds atstājis arī ko vērtīgu, kā Zivers,” rakstīja Andrejs Upīts. No greznās pils neskartas palikušas vienīgi ieejas kāpnes. Leģenda vēsta, ka tās celtas no senlatviešu upurakmens. Kad celtniecība gājusi uz beigām, no meža iznācis baltās drānās tērpies vecītis – senlatviešu priesteris – un pareģojis, ka pili nebūs ilgs mūžs, bet kāpnes būs mūžīgas.

2000 dolāru sveķi

Pa raupjiem, apsūņojušiem zariem izvījies vīnkoks dzeltenos, oranžos un karmīnsarkanos toņos. Tas ir Ziemeļamerikas lapsu vīnkoks – visziemcietīgākā vīnkoku suga. Kur lapsas, kur vīns? Parks šķiet nedaudz aizaudzis, aizplivurots, mistisks. Tādā zirnekļu tīklu plīvurā varētu dusēt Ērkšķrozīte. Kādā krūmā oranžas odziņas. Neēdīti, tas ir Eiropas segliņš! Tas Latvijā aug savvaļā. “Lielu postu parkam nodarīja 1939. un 1949. gada ziema, kad temperatūra pazeminājās līdz minus 42 grādiem. 1937. gadā kokus nesaudzēja viesuļvētra, bet kara laikā, kad te pāri gāja frontes līnija, karavīri kokus izcirta iekuram.”

Dzīlāk parkā skatienam pavēras, zaru saudzīgi ieskauda, senatnīga terase. Šķiet, ka laika mašīna mūs aizvīzinājusi uz 19. gadsimtu – tūlīt varēs saklausīt zīda kleitas čaukstotņu, garām paslidēs sievietes siluets, viņa apsēdīsies un atvērs grāmatu. Cik grezna egle! Skujotie zari kā plušķaina suņa priecīgi pacelta aste, kā drakona spuras, pūka mugura. Tā ir Rietumķīnas kalnu nogāzēs augošā asā, skarbā pūka egle.

Parks tiek kopts, bet tas veidots angļu stilā, ar nolūku ļaujot tam da-

biski attīstīties un radot priekšstatu, ka cilvēks nestāv katram kokam klāt. Dabiskā ainava vajadzīga arī tāpēc, ka šeit tiek iegūtas koku sēklas.

Stāvi pakāpieni noved līdz kraujā paslēptai slepenai ejai, kura, kā vēsta leģenda, ved zem Daugavas. Runā, ka revolūcijas laikā Siversa pili slēpušies vietējie muižkungi, kas pa eju gribējuši bēgt uz Daugavas otru krastu. Ala drošības nolūkos aizbērtā. Blakus augošā Melnā priede patiesām ir melna. Skujas garas, taisnas un cietas. Savvaļā tā aug Viduseiropas un Dienvideiropas kalnos. Turpat ir irbenes, kuras ogas ir ļoti vērtīgas imunitātes stiprināšanai, palīdz pret saaukstēšanos. Tās te var nākt un lasīt, tas nav liegts.

Balzama baltegli Kanādā ir iecienījuši lāči. Pirms ziemas guļas viņi kārtīgi piepilda vēderu ar baltegles skujām. Tās ekstrakts stiprina ne vien lāču, bet arī cilvēku veselību. Par balzamu sauc sveķus, kas uzkrājas koka gludajā mizā nelielās ailēs. Sveķi maksā bargu naudu – ap 2000 dolāru kilogramā, jo tos izmanto optisko ierīču ražošanā. Krūms ar dzeltenpelēko mizu ir parastā zalktene, kas zied jau aprīlī pirms lapu plaukšanas ar spilgti rozā vai purpura krāsas ziediem. Indīgā zalktene, kas tautā tiek saukta par meža ceriņiem vai drudža liepu, iekļauta Latvijas Sarkanajā grāmatā. Senos laikos ar to noņēma zobu sāpes. Pietika pabakstīt zobu ar mazu zariņu, sāpes norima, un zobs pats nodrupa.

Šulca aplis un brīnumainie koki

Amūras ceriņi, kas lieliem ķekariem zied jūlija vidū, izplata smaržu plašā apkārtnē. Savvaļā tie aug Ziemeļķīnā un Mandžūrijā. Dendrārijā aug arī Japānas un Transilvānijas ceriņi, likkausa krustābele. Krustābeles te vairākas – Duglasa, Daurijas, vēdekļa, plūmjlapu un citas. Ērkšķaino krūmu sarkanos augļiņus izmantojot medicīnā.

Šulca aplis – izjades laukums, kura nosaukums atgādina, ka Skrīveru muiža no 1736. līdz 1853. gadam bija Šulcu ģimenes īpašums. Riņķa vidū aug tikai Latvijas cits. Var iztēloties, kā pa gleznaino ceļu cauri gadsimtiem, krēpēm plīvojot, aulekšo zirgi. Stāsta, ka zirgi pa apli dzīti tik ilgi, kamēr seglos sēdošā dižcilība atguva dvēseles līdzsvaru un rīta kafija gāja pie sirds. Tagad te dvēseles un miesas līdzsvaru var vairo, skrienot, nūjojot, braucot ar riteni vai slēpojot.

Parkā aug duglāzija – mūžzaļu

priežu dzimtas koks, kura sēklas vestas no Britu Kolumbijas ziemeļu daļas. Savvaļā koks aug Ziemeļamerikas rietumu kalnu reģionos. Koks spēj sasniegt 100 metru augstumu un nodzīvot 700 gadu. Čiekuri ir zvīņaini, izspūruši. Duglāzijas koksne ir ļoti vērtīga, to izmanto aviorūpniecībā, kuģu būvē un mēbeļu ražošanā. Aplūkojamas arī Ziemeļamerikas Klusā okeāna piekrastes Nutkas avenes. Ogas esot ūsainas, ar savdabīgu garšu, bet ne tik saldas kā mūsējās.

Īpatnēja ir Ziemeļamerikas snukaugļu lazda, kurai rieksti klāti ar garā snipi saliektu lapiņu. Vienu gadu lazda zied, otru gadā ir augļi. Savukārt Virdžīnijas burvju lazda ir pavisam traka – zied novembrī, kailsalā, kad ārā minus četri. Ja tā pavisam izkūko prātīnu, ņem un uz zied februārī. Sudraba lazda no Ziemeļamerikas Apalaču kalna un Misisipi patiesi ir sudraba.

Sudraba liepai lapas kā sirsniņas, mīkstas, samtainas. Parkā aug četrveidu liepas – Amūras, Krimas, Amerikas un Sudraba.

Ļoti stāvas akmens kāpnes ar šauriem sešdesmit pakāpieniem ved uz spēlmaņu svētvietu. Ceļa galā apaļš akmens galds, pie kura muižkungi pēc medībām uz nebēdu vai naudu reiz situši kārtis. Skaļi te gājīs!

Noteikti jāaplūko Japānas naudas koku – bez naudas taču nekur tālu netiks! Ejoj gar nosūņojušiem akmeņu krāvuņiem, kas palikuši no Maksa tēva Augusta fon Siversa vecās pils, var saskatīt Japānas katšuras jeb naudas koku. Tā lapiņas trisuļo. Skrīveros nauda nesmird, bet smaržo, jo rudenī koks dvašo pēc cukurgailīša un piparkūkām. Apmeklētāji siekalas vien rījot. Naudas jeb Dievu koks pavasarī saplaukst sārti rozā ziediem. Pavasarī lapām esot kamīnsārta nokrāsa, tāpēc vara nauda, rudenī oranži sārta, tāpēc zelta nauda.

Blakus aug plēkšmizas karija koks, kura karija riekstam esot neatkarojama garša, ja to pievieno medību gaļai, iznāk sapnis, ne ceptis! Rieksti ir augstvērtīgi, jo satur 70 procentu augu eļļas un 15 procentu ogļhidrātu. Amerikas pirmiedzīvotāji zināja, kā kariju likt lietā: pavasara sulu izmantoja cukura iegūšanai, koksni – gaļas kūpināšanai, bet no mizas ieguva dzelteno krāsu. Kokveida lazdas riekstu čemuriņi izskatās kā lača ķepa, svaigā veidā pēc garšas negaršīgs un sīvs! Lasītāji, laiks doties ceļā – pavasarī, kad ziedēs ķirši, irbenes un neprātīgi smaržos Amūras ceriņi.

Materiāls sagatavots no žurnāla “Patiesā Dzīve”

DAUGAVPILS

Boļeslava Purmaļa nenovecošanas recepte un atmiņu kino

Naujēnietis Boļeslavs Purmalis nekad nav redzēts garlaikoti sēžam uz soliņa. Viņš dzīvo kustībā. Boļeslavs aplēsis, ka viņš darbojas vismaz 13 biedrībās, tostarp pašā izveidotajā biedrībā «Nika», mednieku kolektīvā «Dubna» un Daugavpils novada pensionāru apvienībā, tāpat viņam ar dzīvesbiedri ir lauku mājas, kur ir jāsagādā malka, siens, jāuzrauga bišu drava. Viņš dzied un dejo. Boļeslavam ir uzticēts vadīt arī Naujenes pagasta latgaliešu kopu «Dzeipurs». «Mans moto — nekad nenovecot garīgi. Dzīve jādzīvo tā, lai sasniegtu mērķi pēc mērķa. Un jādara labu, lai visi būtu laimīgi,» tā «Latgales Laika» lasītājs un jubilārs B. Purmalis noformulēja savu dzīves moto.

Dziesma ir vislabākā pavadone

Boļeslavs Purmalis aicina godāt ģimeni. Viņš dzīvo līdzī dēla Aivara, kurš strādā automašīnu pārvaldīšanas firmā Vācijā, un dēla Oskara, zemessardzes majora, kā arī piecu mazmeitu gaitām. Boļeslavs katru brīvu brīdi pavada ar sievu Annu, abi saimnieko lauku mājās Dubnā. Tur, pie lauku darbiem, atpūšas gan sirids, gan prāts, saka jubilārs.

Boļeslavs Purmalis uzskata, ka katram cilvēkam ir jādarbojas sabiedrības labā. Viņš ir Latvijas ornitologu, LU ornitologu, Daugavpils latviešu biedrības, biedrības «Dinaburgas gada bruņinieks», citu biedrību biedrs.

Piemēram, ornitologu biedrībā Boļeslavs jau 12 gadus veic balto stārķu monitoringu. «Pirmie stārķi Latvijā parādījās 18. gadsimta otrajā pusē, bet 19. gadsimtā tie apmetās jau Daugavas

kreisajā krastā. Mūsu valsti līdzo 1/10 daļa no visiem pasaules stārķiem, tas ir, 8000 — 10 000 putnu gadā. Mēs esam bagāti ar stārķiem, tāpēc, ka mēs tos saudzējam, bet Āfrikā stārķus ēd nost,» pastāstīja Boļeslavs Purmalis. Cits stāsts ir par zaļajām vārnām. Boļeslava bērībā šie putni apdzīvoja visus mežus, bet šobrīd Latvijā ir saskaitīti vien 22 pāri zaļo vārnu. Dubnā vietām ir pazudušas pat dzeltenās cielaivijas, akmensčakstītes. Vai tik postoši dabu ietekmē globālā sasilšana, — B. Purmalis vaicā sev un citiem.

Savukārt Daugavpils latviešu biedrība Boļeslavam ir piešķirusi apbalvojumu par līdzdalību Latviešu mājas ierīkošanā. Bet ar savu biedrību «Nika» viņš organizē senioru radošus izbraukumus, ekskursijas.

Viņš jau 55 gadus iet medībās. Boļeslavam ir savi mednieku stāsti, un tos viņš parasti noslēdz

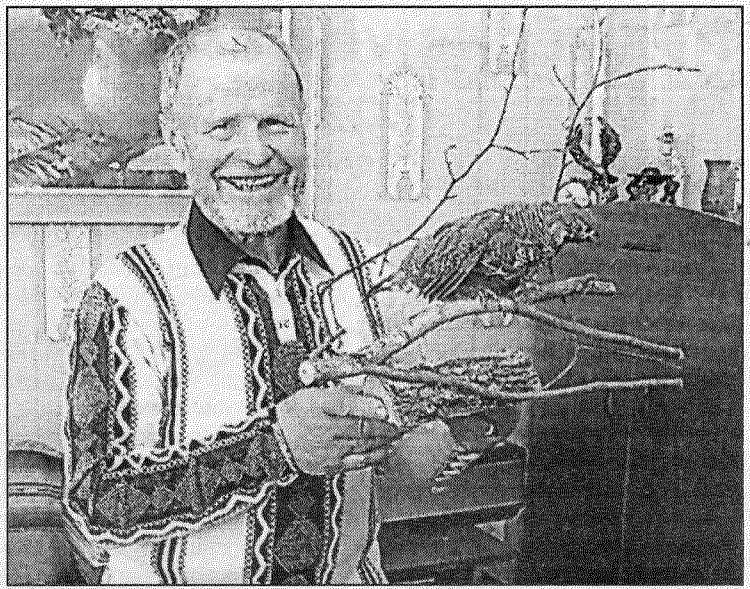
ar atgādinājumu, ka medībās drīkst iet tikai tie, kas nedzenas pēc gaļas un rūpējas par meža dzīvniekiem, sevišķi sniegotās un aukstās ziemās.

Arī dziesma un dejas Boļeslavam Purmalim ir tikpat svarīga kā lauku un sabiedriskie darbi. Šis abas mākslas viņš izkopj, būdams Naujenes pagasta dienas centra deju kolektīva «Smaids» un vokālās grupas «Cerība» dalībnieks. Turklāt viņš ir dziedājis Vispārējās dziesmu svētkos, festivālos, pagastu svētkos un koncertos, zina gandrīz visas populārās latviešu un latgaliešu dziesmas.

B. Purmalis ilgāku laiku ir dejojis Daugavpils senioru deju kolektīvā «Atbals». Dāmas visas kā viena saka, ka viņš ir izcilis kavalieris. Tagad gan Boļeslavs sievai Anniņai apsolijs, ka nedejot vairs, tikai dienas centrā dziedās un darbosies teātra pulciņā, ko vada Vera Hramņikova, un saimniekos laukos. Ir taču jāpasaudzē sevi tiem nākamajiem 90, joko jubilārs.

Atmiņas — labākas par kino

Boļeslavs Purmalis ir novērojis, ka atmiņas esot labākas par vislabāko kino. «Droši varu teikt, ka Dievs mani mīl. Man bija trīs — četri gadi, kad iekritu kaimiņu akā. Otrā pasaules kara laikā mūsu māja Sondoros aiz Rēzek-

● Boļeslavs Purmalis ar lauku irbītes izbāzeni. Putns bija ievainots, un Boļeslavs gribēja to glābt, taču neizdevās.

nes atradās pie ceļa, tur bieži iebrauca gan padomju, gan vācu karavīri. Daudzreiz atradāmie pāris sekundes no nāves. Tās ir smagas atmiņas,» pastāstīja jubilārs.

Arī citi notikumi atmiņā ir ierakstījušies tik spilgti, it kā ar krāsainiem zīmuliem būtu zīmēti. Viņš izstāstīja labu piemēru, kā var iemācīties valodu, vajag tikai gribēt. Boļeslavs mācījās Rēzeknes 1. vidusskolā. Tā bija latviešu skola, taču klases audzinātāja un daži skolotāji runāja tikai krievu valodā. Un bērni, lai saprastu, ko viņi saka, iemācījās krievu valodu. «Šo stāstu tiem, kuri saka, ka Latvijā nevarot iemācīties latviešu valodu,» saka jubilārs.

Boļeslavs sapņoja kļūt par lidotāju. Viņš 1953. gadā iestājās Daugavpils Augstākās tehniskās aviācijas skolā, izmācījās par radiotehniķi un 25,5 gadus nodie-

nēja aviācijas kara garnizonā Ostrovā. Arī sportoja, nodarbojās ar akrobātiku, svarcelšanu. Boļeslavam tituli, tostarp arī sporta meistars, ir vismaz 10 sporta veidos. Kad Boļeslavs Purmalis demobilizējās, viņam bija 47 gadi. Viņš bija vēl spēka gados, tāpēc sāka strādāt kolhozā «Dzirkstele» (tagad Dubnas pagasts), kur kļuva par galveno enerģētiku.

Atmodas laikos Boļeslavs Purmalis iesaistījās Tautas frontes darbā Daugavpilī, vēlāk Daugavpils rajona valdē, bija Tautas frontes 3. kongresa dalībnieks.

«Esmu sācis rakstīt atmiņas. Ceru, ka tā būs laba lasāmviela maniem dēliem, mazbērniem. Dzīve ir bezgala interesanta. Ir jādzīvo un jādara pašam, nevis jālūdz un jāpieprasa citiem. Es esmu laimīgs,» sacīja Boļeslavs Purmalis.

«Latgales Laiks»

DAGDA

Kāpēc zibens nospēra govīs?

22. aprīli neilgi pirms pulksten diviem dienā tumšais lietus mākonis nāca zemu, zibeņoja un spēra. Dagdas novada Bērziņu pagasta zemnieku saimniecības «Kraistiņi» saimnieki Irēna un Alfons Andžāni tobrīd atradās govju fermā. Irēna — fermas atpūtas telpā, Alfons — kūti pie govīm. Dažas sekundes pēc tam, kad saimnieks nolēma pievienoties saimniecei un aiz sevis aizvēra kūts durvis un koridorā paspēra burtiski pāris soļu piecus metrus attālās atpūtas istabas virzienā, atskanēja pērkona dārds. Iespējams, šīs sekundes izglāba Alfona dzīvību, bet septiņas govīs no 50 kūti esošajām pārcēlās uz citiem ganību laukiem...

«Pērkona dārds bija vidēji stiprs, tikai govīs ļoti mauroja, un tāda kā balta blāzma novirvoja gaisā,» atceras Irēna Andžāne. «Domāju, elektrības skapi iespēra, gāju atpakaļ uz kūti, bet tur tuvējā stūrī sešas govīs guļ gar zemi, viena pēc sešām stundām piecēlās kājās un izdzīvoja. Kūts otrajā stūrī vēl divi beigti lopiņi. Kūts vidū pie griestiem esošās ūdens caurules gumijas savienotājblīve pušu, no tās tek ūdens, bet pret griestiem triecas uguns. Kūts celta no koka, domāju, ka

tikai neaizdegas, skrēju uz bēniņaugšu, bet viss bija kārtībā. Tā uguns bija jocīga — pat uz griestiem nepalika nekādas pēdas,» stāsta Alfons Andžāns.

Vēlāk noskaidrojās, ka nedarbojas elektriskais ūdens boilers un arī ūdens sūkņi beigts. Saimnieki no tā secināja, ka zibens iespēris elektrolīnijā un lādiņš pa to atnācis līdz fermai, caur boileri un ūdens caurulēm nokļuvis līdz govīm. Govīs nebija apdrošinātas, bet vienas vērtība — ap 1000 eiro.

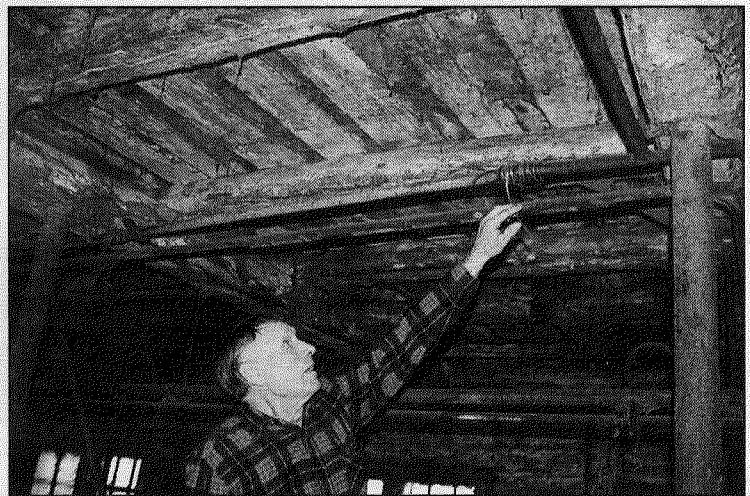
«Toties Dievs mūs pasargāja. Es brīdi pirms tam rokas izlietnē mazgāju, bet Alfons lika barību govīm silēs,» stāsta saimniece. Par notikušo zvanīts policijai un vietējiem elektrīķiem, kas arī atbraukuši. Ziņots arī akciju sabiedrības «Sadales tikls» uz Rīgu, no kurienes atnākusi īsziņa, ka mēneša laikā šo gadījumu izskatīs.

Saimnieki domā, ka pie vainas varētu būt pirms diviem gadiem veiktā elektrolīnijas rekonstrukcija, jo agrāk nekas tāds netika novērots. Pašai fermai ir pieci zibensnovēdēji, bet tādu nav nevienam no septiņiem elektrības stabiem, kas ved uz 290 metru attālo transformatoru. Tam savukārt zibensnovēdējs, zemējums ir. Domājams — iesperts līnijā un lādiņš pa to atnācis līdz gala stābam un no tā līdz gala patērētājam — fermai.

Tas, ka saimnieku versija ir ļoti ticama, apstiprina zibens aizsardzības sistēmu uzstādīšanas uzņēmuma «Haski Elektro» speciālists Valters Stāde.

«Zibens lādiņš iet pa vieglāko ceļu izlādēties uz zemi. Tas pat sadedzināja gumijas blīvi un pārleca no vienas caurules gala uz otru, veidojot elektrisko loku, ko saimnieks novēroja. Tiesa, pa ceļam lādiņš jau bija atradis sešas govīs, sūkni un varbūt vēl kaut ko, kur izlādēties, un beigās vēl divas govīs. Lopi, visticamāk, bija tajā brīdī saskarsmē ar ūdens caurulēm vai dzirdinātāvam. Kūts ir veca, un tās dzelzs konstrukcijām, visticamāk, nav bijuši zemējumi vai tie ir beigti. Šajos laikos, būvējot fermas, dzelzs konstrukcijas iezemē pat divās vietās. Kas attiecas uz «Sadales tikla» atbildību, jāpēta normatīvi un reālā situācija,» saka Valters Spāde.

Kā paskaidroja akciju sabiedrības «Sadales tikls» komunikāciju direktore Renāte Melķe, jau tajā pašā 22. aprīlī speciālisti apsekojuši notikuma vietu, un nekādas zibens iedarbības sekas AS «Sadales tikls» elektrolīnijā neesot konstatētas, tajā skaitā arī uz atsevišķo pieslēgumu fermai. Veikti līnijas sprieguma un pretestības mērījumi un konstatēts, ka tie atbilst normatīvu prasībām. Esošā elektrolīnija ir īsa un aizsardzības zemējums tiek no-

● Kūts vidū pie griestiem esošās caurules gumijas savienotājblīve bija pušu, no tās tecēja ūdens, bet pret griestiem triecās uguns, par redzēto stāsta saimnieks Alfons Andžāns.

drošināts ar transformatora apakšstacijā esošo zemējuma kontūru. Atkārtoti zemējumi parasti tiek uzstādīti papildu drošībai garās līnijās un pret ilgstošiem bojājumiem. Tāpat pret pārsprieguma iedarbi jutīgas elektroiekārtas tiek aizsargātas ar pārsprieguma novadītājiem, bet no zibens iedarbības — ar zibens novadīšanas sistēmām, kuras atbilstoši iekārtu specifiskai uzstāda pats klients. Skaitītājs dzīvojamajai mājai nomainīts un aizvests uz laboratoriju, lai veiktu tā pārbaudi. Tā kā fermas elektroapgāde nebija traucēta un nekādas zibens iedarbības sekas netika konstatētas, tad citas darbības operatīvi netika veiktas. Tikšot izveidota izmeklēšanas komisija, kuras sastāvā tiks

iekļauts neatkarīgs eksperts, lai padziļināti izpētītu «Sadales tikla» un klientu elektroietaišu izbūves un ekspluatācijas atbilstību normatīvu prasībām.

2012. gada 14. septembra «LA» numurā aprakstīja līdzīgu gadījumu Vērgales pagastā. Septiņdesmit gadus dzīvojamā mājā zibens nebija ne spēris, ne izlādējies, bet pēc līnijas rekonstrukcijas gada laikā lādiņi mājās elektrisko loku veidā izlādējušies vairākkārt ne tikai negaisa laikā, bet pat tad, kad negaiss vēl tikai brieda. «Sadales tikls» sākumā savu vainu noliedza, bet beigās par savu naudu veica elektrolīnijas stabu zemējumus, citus nepieciešamos darbus, un izlādes kopš tā laika vairs neatkārtojas.

«Latvijas Avīze»

Piedzēries vīrietis dīķī iemeta mazgadīgus bērnus

Daugavpili aizrūts un apcietināts agrāk tiesāts vīrietis, kurš, būdams alkohola reibumā, pielietoja fizisku spēku pret mazgadīgiem bērniem, kuri viņam it kā traucēja atpūsties pie kāda dīķa, un sameta bērnus aukstajā ūdenī. Diviem bērniem izdevās aizbēgt un viņi izsauca policiju.

2. maija vakarā policijā saņemta informācija par to, ka Daugavpili netālu no Ķimijas mikrorajona kādā dīķī nezināms vīrietis it kā mēģina noslicināt vairākus bērnus. Uz izsaukumu nekavējoties devās policijas darbinieki un netālu no notikuma vietas patiešām atrada divus pārsalušus piecus un septiņus gadus vecus zēnus. Viņiem tika izsaukta medicīniskā palīdzība. Vēlāk tika atrasts arī trešais cietušais bērns.

Veicot notikuma apstākļu noskaidrošanu, tika konstatēts, ka pie dīķa bijušais artilērijas bāzes teritorijā atpūtās cilvēku kompānija un lietoja alkoholiskos dzērienus. Kādā brīdī vienam vīrietim ienāca prātā pabaidīt netālu spēlējušos bērnus, kuri it kā traucējuši atpūsties. Pamatīgi

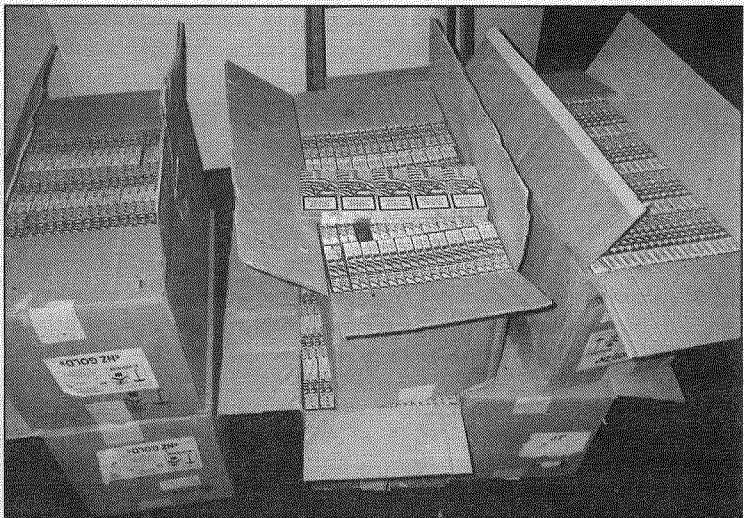
iereibušais vīrietis, pielietojot fizisku spēku attiecībā pret trim mazgadīgiem, vairākas reizes meta viņus aukstajā ūdenī un neļāva iziet krastā. Tādā veidā piedzērušais vīrietis apdraudēja bērnu dzīvību un veselību.

Noskaidrots, ka dīķa krastā spēlējās pieci zēni vecumā no pieciem līdz 10 gadiem. Notikušā laikā diviem izdevās aizbēgt un izsaukt policiju. Tiesa, vīrieša noziedzīgās darbības apturēja viņa paša kompānija, kas ieraudzīja notiekošo.

Brīdī, kad ieradās policija, vardarbīgais vīrietis no notikuma vietas jau bija aizgājis, taču pēc neilga laika, veicot tuvākās apkārtnes pārmeklēšanu, policisti atrada aizdomās turamo. Tas bija 1986. gadā dzimis un agrāk tiesāts vīrietis, kurš tobrīd bija alkohola reibumā un tāpēc tika nogādāts atskurbšanai. Nākamajā dienā, 3. maijā, viņš tika aizturēts, bet 4. maijā arī apcietināts.

Vīrietim tiek inkriminēts slepkavības mēģinājums pastiprinātos apstākļos. Zināms, ka policijas lietvedībā atrodas vēl vairāki kriminālprocesi par mantiska rakstura noziegumiem, kuros viņš ir atzīts par aizdomās turamo.

Kontrabandas cigaretes pāri robežai ved zem lokomotīves dzinēja un ogļu kravā

● Pēdējā laikā kontrabandisti ar izdomu neizceļas, parasti cigaretes slēpj vai no vilciena dzinējā vai ogļu kravā.

Valsts ieņēmumu dienesta (VID) muitas amatpersonas, veicot kontroles pasākumus uz austrumu robežas, dažās maija dienās novērsa mēģinājumus nelegāli pārvietot pāri robežai 200 000 cigaretes ar Baltkrievijas Republikas un Krievijas Federācijas akcīzes nodokļa markām. Cigaretes tika atrastas kravas vilcienos, informē VID sabiedrisko attiecību daļas galvenā speciāliste Evita Teice-Mamaja.

1. maijā Zilupes muitas kontroles punktā VID muitas amatpersonas sadarbībā ar Valsts robežsardzes amatpersonām, veicot Latvijā iebraucoša kravas vilciena kontroli, zem lokomotīves dzi-

nēja konstatēja melnā polietilēna plēvē iepakotas kastes, kurās atradās cigaretes. Kontroles rezultātā izņemti 70 000 cigarešu «Kiss» ar Krievijas Federācijas akcīzes nodokļa markām un 70 000 cigarešu «NZ» ar Baltkrievijas Republikas akcīzes nodokļa markām.

6. maijā Indras muitas kontroles punktā VID muitas amatpersonas, veicot Latvijā iebraucoša kravas vilciena kontroli, pusvaгонā atrada ogļu kravā paslēptas melnos polietilēna maisos iepakotas kastes ar cigaretēm. Izņemti 60 000 cigarešu «NZ» ar Baltkrievijas Republikas akcīzes nodokļa markām.

Lietu materiāli nodoti VID Muitas kriminālparvaldei kriminālprocesa uzsākšanai.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Ceļu satiksmes negadījumi ar cietušajiem

Laika posmā no 30. aprīļa līdz 5. maijam Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes apkalpojamajā teritorijā reģistrēti 48 dažādi ceļu satiksmes negadījumi. Septiņos no tiem cietuši astoņi cilvēki, bet viens gājis bojā.

Maija brīvdienās reģionā uz ceļiem apturēti 20 transportlīdzekļu vadītāji alkohola reibumā, to vidū bijuši arī mopēdu un velosipēdu vadītāji. Kopumā policijas darbinieki pārbaudījuši 3764 vadītājus.

✓ 1. maijā ap pulksten 14.40 **Livānu novada Turku pagastā** 1967. gadā dzimusi sieviete, vadot automašīnu Mazda, nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Notikuma vietā gāja bojā 1967. gadā dzimis pasažieris, bet vadītāja guva kājas lūzumu un tika nogādāta slimnīcā.

✓ 1. maijā ap pulksten 14.35 Daugavpili ielu krustojumā automašīnas Peugeot vadītājs, kurš dzimis 1970. gadā, neizpildīja ceļa zīmes «Dod ceļu» prasības. Rezultātā notika sadursme ar automašīnu Citroen. Negadījumā cieta Citroen vadītāja, 1978. gadā dzimusi sieviete, kura tika nogādāta slimnīcā un nodota mediķu aprūpē.

✓ Zīmīgi, ka tajā pašā krustojumā, tikai četras dienas vēlāk, 5. maijā, ap pulksten 14.30 kāda 1956. gadā dzimusi sieviete, braucot ar Toyota, nedeva ceļu automašīnai Opel, kuru vadīja 1985. gadā dzimis vīrietis. Pēc negadījuma abiem autovadītājiem bija nepieciešama medicīniskā palīdzība.

✓ Vēl 1. maijā ap pulksten 15.50 Daugavpili riņķveida krustojumā 1979. gadā dzimis automašīnas VW vadītājs nepalaida 1992. gadā dzimušu vīriešu vadītu motociklu. Motociklists negadījumā guva vairākus sasitumus un sastiepumus.

✓ 5. maijā ap pulksten 12.50 Daugavpili kādā ielā komunālo kapu teritorijā automašīnas VW

vadītājs ar troši vilka automašīnu Mazda. Nenoskaidrotu apstākļu rezultātā viena no automašīnām aizķēra 1941. gadā dzimušu gājēju, kura negadījumā guva traumu un tika nogādāta slimnīcā. Notiek apstākļu noskaidrošana.

✓ 5. maijā ap pulksten 14.00 no Krāslavas slimnīcā tika nogādāts 1999. gadā dzimis jauniešs. Izrādījās, viņš guvis traumas, kritot no kvadrocikla, ar ko bija braucis kā pasažieris. Policija skaidro notikušā apstākļus.

Aizturēja zagli, kurš nespēja izkļūt no apzagtā kioska

Daugavpili policijā 14. aprīlī tika saņemta informācija par zādzību no kāda dzīvokļa. Tika konstatēts, ka caur pirmā stāva dzīvokļa logu nozagts metāla skapis (seifs), kurā atradās šaujamerocis. Par zādzību tika uzsākts kriminālprocess. Pēc neilga laika policijas darbinieki noskaidroja personu, kura, iespējams, varētu būt izdarījusi šaujamerocis zādzību. Veicot 1991. gadā dzimušā vīrieša pārbaudi saistībā ar notikušo, viņa dzīvesvietā policisti atrada nozagto ieroci. Policijas pārstāvji atzīst, ka jaunais vīrietis jau neskaitāmas reizes bija nonācis viņu redzeslokā par dažādiem mantiska rakstura noziegumiem.

Izmeklēšanas laikā noskaidrots, ka minētais vīrietis pastrādājis vēl kādu zādzību no cita dzīvokļa tajā pašā dzīvojamā māju mikrorajonā. Informācija par to tika saņemta dienu vēlāk, taču likumsargi pieļauj, ka zādzība tika pastrādāta agrāk. Viss noticis līdzīgi, iekļūstot telpā caur pirmā stāva logu, nozagtas dažādas vērtīgas mantas, pārsvārā sadzīves tehnika.

Aizdomās turamajam tika piemērots ar brīvības atņemšanu nesaistīts drošības līdzeklis. Izbaudot brīvību, vīrietis turpināja pretlikumīgas darbības. Tā 23. aprīļa naktī viņš uzlauza kādu kiosku pilsētas centrā. Taču šoreiz zagļa nedarbi beidzās pavisam neveiksmīgi — ļaundaris tika aizturēts nozieguma vietā, jo pēc iekļūšanas kioskā durvis nobloķējās un zaglis nevarēja tikt laukā.

Policija turpina kriminālprocesa izmeklēšanu.

Apturēta nelegālu alkohola ražotņu darbība Daugavpili un Kārsavā

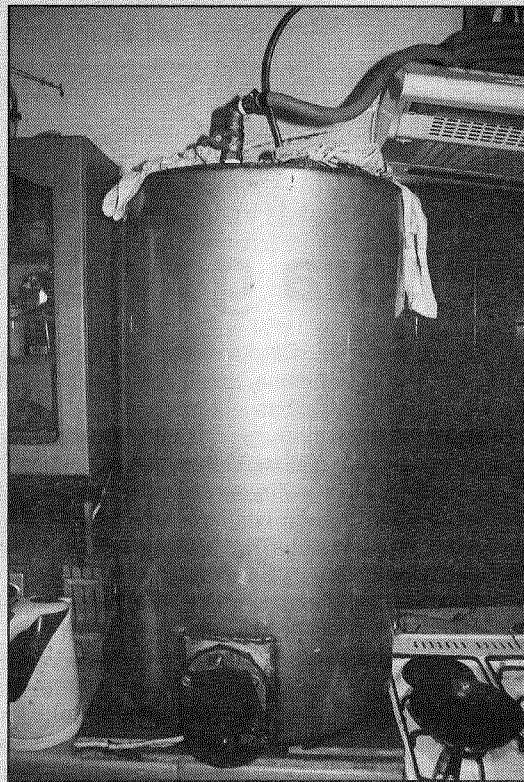
Kā ziņo Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne, aprīļa beigās policija likvidējusi kārtējās nelegālā alkohola ražotnes.

Viena no tām bija iekārtota kādā dzīvoklī Daugavpili. Atsavināta gan gatavā produkcija, gan pusfabrikāti. Veicot izmeklēšanu agrāk uzsākta kriminālprocesa ietvaros, kas bija par nelegāla alkohola apriti, kriminālpolīcijas darbinieki veica sankcionētu kratīšanu kādā dzīvoklī Pumpura ielā. Policistu aizdomas par nelegāla alkohola ražošanas vietu apstiprinājās, kad minētajā dzīvoklī viņi konstatēja ierīkoti nelielu alkohola rūpnīcu. Kopumā tika atsavināti 1273 litri paštaisīta alkohola, tajā skaitā bija 1200 litri brāgas un 73 litri gatavas produkcijas jeb kandžas.

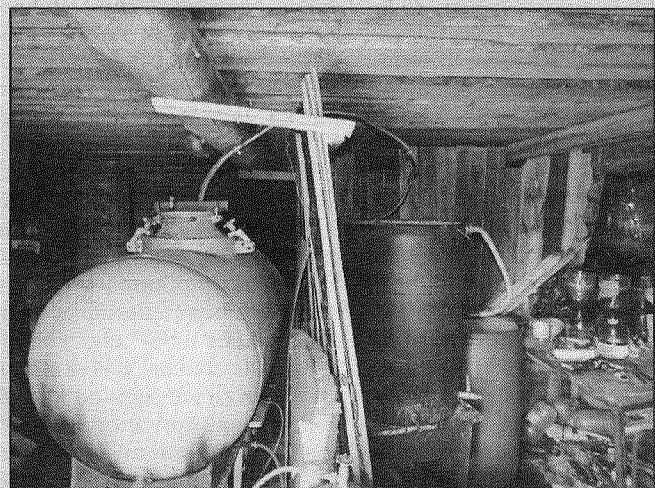
Saistībā ar notikušo policija pārbauda 1969. gadā dzimušu vīrietī, konkrētā dzīvokļa saimnieku, kurš jau agrāk bija nonācis policijas redzeslokā. Vīrietis strādāja viens — viņš bija gan savas produkcijas izgatavotājs, gan izplatītājs. Policijai zināms, ka turpat uz vietas tirgošanās apjomi bija nelieli, produkcija pārsvārā tika izplatīta realizācijai citās alkohola pārdošanas vietās.

Kārtējā alkohola ražotne atklāta arī Ludzas iecirkņa apkalpojamajā teritorijā — Kārsavas novadā. Policija ziņo, ka atsavināts liels apjoms pašbrūvēta alkohola, kā arī alkohola ražošanai nepieciešamie produkti un ierīces.

Ludzas iecirkņa darbinieki, pārbaudot viņu rīcībā esošo operatīvo informāciju, noskaidroja iespējamo alkohola ražošanas vietu Kārsavas novadā. Sadarbībā ar Valsts Robežsardzes Aviācijas pārvaldes specvienības «Sigma» darbiniekiem Kārsavā tika veikta kratīšana privātsektorā. Rezultātā atrasti un atsavināti 1580 litri brāgas, 188 litri kandžas, dzēriena ražošanai nepieciešamās ierīces un izejmateriāli — gāzes plītis brāgas karsēšanai, gāzes baloni, vairāki kilogrami rauga, kā arī nelegālās cigaretes.

● Pilsētas dzīvoklī ierīkotajā alkohola ražotnē tika izmantotas visas iespējamās ērtības — ūdensvads, kanalizācija, gāzes plītis un elektrība.

● Kārsavas novadā atklātajā kandžas rūpnīcā policijas darbinieku skatam pavērās pilnīga antisaniārija.

Zini savas tiesības sadarbībai ar ārstu!

Pirms ārsta apmeklējuma

Pirms ārsta un ārstniecības iestādes izvēlies un noskaidro informāciju:

✓ Jautā savam ģimenes ārstam
Pacienta veselības aprūpi organizē un jautājumus par pēctecīgas ārstniecības nodrošināšanu pacientam risina ģimenes ārsts

✓ Jautā ārstniecības iestādē
Tev ir tiesības uz informāciju par veselības aprūpes saņemšanas iespējām un apmaksas kārtību. Šī informācija ir publiski pieejama.

Ārstniecības iestādē, kurā pacients ir vērsies, sniedz informāciju arī par citām ārstniecības iestādēm, kur var saņemt atbilstošu ārstēšanu.

www.rindapiearsta.lv, tālrunis 80001234

Informācija par ārstniecības iestādēm, kas sniedz valsts apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus, gaidīšanas rindām un pacientu iemaksas apmēru.

Ārsta apmeklējuma laikā

Nekautrējies jautāt ārstam!

✓ Tev ir tiesības zināt ārstējošo ārstu vārdu, uzvārdu, amatu, specialitāti un kvalifikāciju.

✓ Centies nodibināt labu kontaktu ar ārstu.

✓ Pastāsti ārstam par savām slimībām un veselības stāvokļa izmaiņām.

✓ Tev ir tiesības saņemt informāciju par savu veselības stāvokli, diagnozi, ārstēšanas plānu, prognozi un sekām, profilakses iespējām.

✓ Jautā, ja nesaproti terminus vai nezini, kā rīkoties – ārstam informācija ir jāizskaidro tev saprotamā veidā.

Visātrāk problēmu atrisināsi ārstniecības iestādē!

Ja rodas problēmas vai nesaskaņas ar ārstu:

✓ Izrunā problēmas ar ārstu;
✓ vērsies pie nodaļas vai ārstniecības iestādes vadības, ja problēmu ar ārstu neizdodas atrisināt;

✓ ja labs kontakts ar ārstu neveidojas, tev ir tiesības izvēlēties citu ārstu;

✓ ja tu neievēro noteikto režīmu, nepildi ārsta norādījumus, apzināti kaitē savai veselībai – kad pacienta dzīvība nav apdraudēta – ārstam ir tiesības atteikties no turpmākas pacienta ārstēšanas.

Ja risinājumu ārstniecības iestādē neizdodas rast

Kā rīkoties situācijās, ja tavas tiesības tiek pārkāptas?

Pacientu Ombuds
Konsultē, palīdz rast risinājumu 28646268,
www.pacientuombuds.lv

Veselības inspekcija
Izskata iesniegumus par problēmu divu gadu laikā no tiesību aizskāruma dienas 67221244
(veselības aprūpes kvalitāte) 67081611
(valsts garantētie pakalpojumi)
www.vi.gov.lv

Nacionālais veselības dienests
Izskata pieteikumus Ārstniecības riska fondam par atlīdzību saistībā ar dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu ne vēlāk kā divu gadu laikā no kaitējuma atklāšanas dienas, taču ne vēlāk kā triju gadu laikā no tā nodarīšanas dienās.
www.vmnvd.gov.lv

Ja esi piekritis piedāvātajam ārstēšanas plānam, ievēro visas ar ārstēšanu saistītos norādījumus un neveic darbības, kas varētu kaitēt veselībai

SLUDINĀJUMI

Maurina traktors CC 717 HG
Akcijas cena **2150€**
Cena 2515€

Krūmgriezis ECHO SRM-222ES
Akcijas cena **239€**
Cena 299€

Plaujmašīna CUB CADET 46 MB
Akcijas cena **270€**
Cena 325€

darzatehnikas eksperti.lv

Tev tuvākais dārza tehnikas eksperts:
Veikals "Tehnikas pasaule" Preiļos, Brīvības ielā 12
www.darzatehnikaseksperti.lv

Pārdod vasaras kviešus, miežus, auzas. Kartupeļus stādīšanai, lopbarībai, pārtikai.
Tālr. 25442582.

Zviedrijas kompānija pērk mežus un zemi.
Tālr. 25644455, 27888826.
e-pasts zviedrijasmezi@inbox.lv

Pārdod metāla jumtus un noteksisistēmas no ražotāja.
Cena no 4,55 EUR/m².
Tālr. 26368028.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA „LATVIJAS GAĻA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Svāri. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA Lauku Miesnieks iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

UNO PĒRK
visa veida cirsma, mežus, kā arī papīrmalku, zāģbalkus, taras klučus.
TŪLĪTĒJA APMaksa!
Kokvedēja pakalpojumi.
Tālr. 29809191

BALTIJAS VĒNU KLĪNIKA
VESELĪBAS CENTRA 4 FĪLIĀLE

22. maijā Dr. Ints Ūdris,
SIA "Veselības centrs 4",
BALTIJAS VĒNU KLĪNIKAS
vadošais speciālists, asinsvadu ķirurgs, flebologs,
pieņems **privātpoliklinikas telpās, Raiņa bulv. 7, Preiļos.**
Konsultācija + kāju vēnu sonogrāfija – 36,00 EUR/ Ls 25,30 (vizītes laiks 15 min.). Pieņemšana pēc iepriekšēja pieraksta pa tālruni: 65324393.
www.venas.lv

SIA „AIBI” Ērgļos aicina darbā šoferi – lopu iepircēju, atslēdzniekus, celtniekus, palīgstrādniekus un kautuves darbiniekus.
Dzīvesvieta. Tālr. 29478728.

Ceturtdien, 15. maijā, plkst. 10.00 – 15.00
Livānu kultūras centrā "Ogres" trikotāžas, kokvilnas veļas, gultas veļas un dzijas tirdzniecība.

Pērk skujkoku un lapkoku mežu, cirsma.
Cena līdz 10000 EUR par 1 ha.
Tālr. 27804000.

Pārdod jauktu koku skaldītu malku. Piegāde.
Tālr. 26810233

Dr. Mauriņa Vēnu klīnika

Preiļu slimnīcā Preiļos, Raiņa bulvārī 13
VĒNU DIENA
26. maijā no plkst. 8.00 – 18.00
pieņems „DR. MAURIŅA VĒNU KLĪNIKAS”
ASINSVADU ĶIRURGS FLEBOLOGS
DR. JURIS RĪTS,
veicot pacientiem sonogrāfisku kāju vēnu izmeklējumu, konsultējot un iesakot ārstēšanas plānu.
Iepriekšēja pieteikšanās uz ārsta maksas konsultāciju pa tālruniem: 67 315 316, 67 610 217, 67 374 747.

17. un 21. maijā z/s pārdos dažādu krāsu jaunputnus (4-5 mēn., dējējvistas, gaiļus. Pēc pieteikuma šķirotus cāļus, broilerus, zoslēnus, piļēnus. Tālr. 29186065. Štolderos 7.00, Pīlīškās 7.15, Raudaukā 7.30, Aizkalnē 7.40, Pelēčos 7.55, Ārdavā 8.10, Aglonā 8.30, Jaunaglonā 8.45, Aglonas st. 9.00, Kastīrē 9.10, Anspokos 9.20, Preiļos 9.30, Ančķinos 10.00, Vārkavā 10.10, Rīmicānos 10.30, Upmalā 10.45, Vanagos 11.05, Rožupē 11.20, Livānos 11.40, Jaunsilavās 12.10, Zundānos 12.20, Turkos 12.30, Steļkos 12.40, Rudzātos 12.50, Priekuļos 13.05, L. Anspokos 13.15, Smelteros 13.25, Polkoronā 13.35, Galēnos 13.50, Sīļukalnā 14.05, Stabulniekos 14.25, Pieniņos 14.40, Riebiņos 14.55

DAŽĀDI

FORD MONDEO (2001. g. izl., 2.0, benzīns, TA līdz 28.11.2014., lietie diski R16, divi riepu komplekti). T.22002201;
HONDA CIVIC (1996. g. izl., 1.6 l, benzīns, hečbeks, rezerves daļām). T.29409885;
MATIZ (08.2000. g. izl., benzīns, zilā met. krāsā, 5-durvju, TA līdz 08.01.2015., ekonomisks, mazs nodoklis, EUR 500). T.64635360;
MITSUBISHI GALANT (1999. g. izl., automāts, benzīns/gāze, TA līdz 04.2015., labā tehniskā stāvoklī). T.29366791.

ABONĒ "NOVADNIEKU" ŠODIEN — SAŅEM LAIKKRAKSTU PĒC 2 DARBA DIENĀM.